OLIVER JASANSKÝ

HAVRAN A KRÁLOVNA

O TRŮN SE
BOJUJE MEČEM.
O OSUD MAGIÍ.

KNIHY OLIVERA JASANSKÉHO
V NAKLADATELSTVÍ MYSTERY PRESS

Lev a Choroš

Podpalubí

Připravujeme

Zimní bandita

Havran a královna

OLIVER JASANSKÝ

HAVRAN A KRÁLOVNA

MYSTERY PRESS

2026

Všechny osoby románu jsou vymyšlené a za jejich jednání autor neodpovídá. Právě tak i místa, kde se děj odehrává, a rekvizity v ději nepostradatelné jsou jen stylizovanými obrazy míst a věcí skutečných.

Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Oliver Jasanský, 2026
Cover Illustration © Lubomír Kupčík, 2026
Cover Art © Lukáš Tuma, 2026
Map © Lenka Novosadová, 2026
Czech Edition © Mystery Press, Praha 2026

ISBN 978-80-7707-198-7 (pdf)

Slovník

Tasla – doslova řeč, jazyk Rísije

ašar – král, vladař
ašerin – kralevic
ašin – královna, ve smyslu žena krále
ašt – risijská mince
ašteri – láska
Avarta! – Sklapni, ztichněte!
bente – cesta
dalon – kniha
dašer – pán hor
dati – tmavý, černý
den – tvoje
einen – červený, rudý
envajl – ukrytý
feria – pán, ve smyslu urozený, nadřazený
gorha – údolí
ilnan – nejvyšší soudce
ilina – láska, zlatíčko
ilnašije – spravedlnost
lina – přechod, linie
ma – můj, moje
maie ašterin – dělat lásku, milovat se
renč – hora
silnara – horská víla
šalmia – žena, manželka
šarga – odporná, hnusná
šengra – hranice
šera – smrt
šernia – pán země
štrajga – čarodějnice
targira-les(lesa) – targijský pes/psi, čubka
věrna – právo
verg – strážce
Verra! – zaklení, něco jako Sakra!

Targijština

gar – doslova kroužek, používaný k placení
grend – země
ir – syn (Tager ir Tavron, Tager, syn Tavrona)
la mirita – princeznička, la ve smyslu malá
la sanra – malá chvilka
levir – čarenka, bylina
marga – špinavý
nartas – rudý len, bylina
nirras – titul vyššího šlechtice/šlechtičny
ren – titul nižšího šlechtice
resia, resias – Risijec, Rísijci, hanlivý význam
rila – titul nižší šlechtičny
sveng – pálenka

Jazyk Elterie, magické země

amia ley – paměť země
enis – kámen zinin, světlo
laštar – hůlka/palička užívaná k čarování
nerrito – chlapec, mladík, synek
vargert – lenoch
zinin – souhrnný název pro magické kameny

Anaritejština

geraw – zlá čarodějnice
ima – z rodu, pro ženu
ka – mě
kar – ano
orr – bránit
saran – klid
tess-li – nemusíte
vin – z rodu, pro muže

Mojí mámě, Evě aka Káče, protože mě podporovala od úplných začátků.

VÝCHODNÍ
ANATERIS
SEVERNÍ MOŘE
SKÁLY
Bábino Trní
Syrrai
Pastýřův rok
Ternion
Skalanov
Šetena
S
Z
V
J
ROVINY
Závětří
KOPCE
Karn
Alián
starý chrám
Targijské sídlo
Na Hlučině
Hloubiny
HRANIČNÍ HORY
DANIRSKÉ HORY

Prolog

Einen Gorha

Rok Větru, 810. nového letopočtu

Po cestě dva koně schvátil a jednoho uštval k smrti. Veškeré zlato, které dostal od macechy, padlo do měšců kovářům a obchodníkům. Davir doufal, že za takovou cenu stihne dojet k otci a rísijskému vojsku včas. Dost brzy na to, aby se s otcem stačil smířit a spolu se svými mladšími bratry se postavit po jeho boku.

I když však k železným dolům u Einen Gorha dorazil během pouhých tří dnů, zabralo mu příliš mnoho času, než se dostal přes stráže. Zatímco je přesvědčoval, že je skutečně nejstarším synem Támina Kríse, králova pobočníka, jeho otec a bratři dávno postupovali v čele prvního voje po odvráceném svahu pohoří.

Ve chvíli, kdy Davir konečně vystoupal na vrchol hory nad údolím, nalezl tam již pouze krále – ašar Arlina s osobní gardou a dvěma oddíly ozbrojenců, čekajícími v záloze.

Samotné doly nechal za sebou. Úbočí kopců rozrytá štolami a opletená dřevěnými konstrukcemi jako pavučinami v očekávání útoku působila nezvykle tichá. Horníci, kováři i ostatní, kdo tu jindy pracovali, se ukrývali v hradišti nedaleko odtud. Když Davir pohlédl přes údolí na kopec naproti a mezi řídkým porostem rudých dubů spatřil sílu

nepřátelské armády, vůbec by na bezpečí hradiště nevsázel. Jestli Targijci, ti věční dobyvatelé, porazí Arlinovo vojsko, nic a nikdo v oblasti Einen Gorha se před nimi nespasí.

Na druhou stranu se zdálo, že se ašarovi podařilo shromáždit většinu rísijské šlechty, všechny vazaly a muže schopné držet zbraň. Tak silná Rísije nebyla, co Davir pamatoval.

Sám Arlin chlapce překvapil hned dvakrát. Nejprve skutečností, že se zdržoval tady, jen se svou Medvědí stráží, zatímco rísijská armáda se rozestavila na pozvolném svahu, první řady až na samém úpatí hory. Z těch několika bitev, kterým byl Davir svědkem, než od vojska utekl, si pamatoval, že se ašar držel uprostřed jízdních oddílů a často do boje sám zasahoval.

Navíc, když se Arlin na syna svého pobočníka otočil, vypadal snad o čtvrtstoletí starší, než si ho Davir pamatoval.

Jeho tvář byla skoro bílá, rty semknuté do úzké čárky mohly naznačovat vztek, ale mladík si pomyslel, že jde spíš o přemáhanou bolest. Vlasy, stále tmavé, jen trochu prořídlé, rámovaly králův obličej v pocuchaných pramíncích. Ašar měl pod sebou jednoho z bitevních sagů, mohutných zvířat s uhlově černou srstí, o hodně větších a silnějších než koně a tělesnou konstitucí připomínající spíš býky. Zvíře netrpělivě pohazovalo hlavou, rozrývalo kopyty zem. Jeho pán se však v sedle držel pouze silou vůle, shrbený a třesoucí se, snad v horečce.

„Krísův nejstarší," zamumlal. Mávnutím ruky poslal pryč strážného, který sem chlapce přivedl. „Ten zběh. Přišel jsi nás zachránit?"

Davir sklonil hlavu. Cítil, jak se mu do tváří hrne krev. Mohl by být rád, že ho Arlin vůbec poznal, během dvou let strávených na útěku ztratil i poslední zbytky dětské baculatosti a opálený, v šatech pokrytých prachem z cesty, vypadal spíš jako divoch ze severu.

Jenže…

Nevěřil, že by se mohl za své někdejší rozhodnutí stydět, ale právě se to dělo. Přestože by nic nevzal zpátky, i kdyby tu možnost měl.

„Doufám, že za to ta holka stála," Arlinův hlas zněl vzdáleně, jako by ašar nebyl tak docela při sobě. „Ale teď tě tu máme. Chceš se přidat k otci? Už je pozdě. Zůstaň a dívej se."

„Rád bych jel, *ma ašar*," řekl Davir co nejpokorněji.

„Myslíš, že já ne? Zasraná šipka ze zasrané targijské kuše! Ne, teď mě nezdržuj. Musím se o to postarat odtud, musím… Povely!"

Davir mlčky přikývl. Všiml si, jak si dva muži vedle Arlina vyměnili vážné pohledy. Předpokládal, že ať se děje cokoli, ašar tomu ve svém stavu sotva může velet.

„Támin se o vše postará, můj pane," ozval se jeden z mužů Medvědí stráže. Skutečně vypadal jako medvěd, byl zavalitý a celý zarostlý, i když v parném dni pokročilého léta tu vcelku rozumně stál bez obvyklé huňaté kožešiny přehozené přes záda.

„Ano," zašeptal Arlin. „Támin jede s mým synem v čele. A já se na to s tebou dívám z tohohle prokletého pahorku. Asi je to vůle bohů."

Možná je, pomyslel si Davir. *Ale můj otec má s sebou ještě další dva syny. Riskuje víc. A je to moje vina. Kdybych tehdy zůstal, byl bych teď tam dole já, a oni by zůstali v bezpečí. Jsou ještě tak mladí!*

„Prosím, *ma ašar*," obrátil se znovu na svého krále. „Opravdu bych chtěl jet za otcem."

„Dívej se a mlč! Na zběha a zrádce máš až moc řečí." Arlin se v sedle zapotácel. Hned se však znovu narovnal a zadíval se na Davira očima planoucíma hněvem i horečkou. „Ještě nevím, co s tebou udělám, ale rozhodně ti nedám koně a zbroj, abys mohl uhánět za tím svým zatraceným otcem." Odmlčel se, pak mávl rukou směrem k údolí: „Jestli opravdu tak moc chceš, běž si. Po svých. Jeden šíp mohou naši lučištníci postrádat."

Na to Davir nedokázal nic říct. Byl nyní o dva roky a spoustu zkušeností starší než v době, kdy od Arlinova vojska utekl. Sám se za tu dobu stal otcem a v horském srubu, kde svou ženu zanechal v péči macechy, mělo každým dnem přijít na svět jeho další dítě. Právě v tuhle chvíli se však necítil jako dospělý muž. Spíš jako chlapec, který provedl nějakou lumpárnu a teď čeká, zda ho rodiče potrestají.

Netušil, jestli ašar mínil svá poslední slova vážně. Doufal, že ne. Přesto to nehodlal zkoušet.

A tak jen postával pár kroků od Arlina a jeho neklidného válečného saga a pozoroval dění v údolí před sebou.

Rudé údolí, pojmenované podle dubů s červenými kmeny, které v něm a okolo něj rostly, bylo poměrně rozlehlé. Uprostřed jím protékal potok, který na východní straně vyvěral na úbočí kopce a mizel v temné propasti pod skaliskem protější hory. Zhruba ve středu údolí přetínala potok kamenná hráz, vedle ní stálo několik menších stavení a pece. Teď bylo to místo vylidněné, chudá pastvina kolem vodního toku prázdná. Ale pod úbočím hory na západě se začínali shromažďovat Targijci. Těžká jízda, sagové s bojovou výstrojí, kopiníci, vzadu lukostřelci.

„Musí dolů. Nemají na výběr," zasmál se Arlin, který dění v údolí také zaujatě sledoval. Vzápětí sebou trhl, přitiskl si dlaň na pravý bok. „Špinaví psi," zamumlal. „Máme převahu, konečně! Dnes je rozdrtíme jejich vlastním způsobem! Žádné schovávání se! Pohnojíme s nimi tuhle jalovou půdu!"

Davir by těm slovům rád věřil. Snad i dávala smysl, rísijských mužů bylo víc než nepřátel, a kdyby byli využili výhodu, kterou jim skýtalo postavení ve svahu, snadno by doly před přímým útokem ubránili. Na druhou stranu, Targijci by mohli dát přednost rozdělení sil, a přestože okolní terén byl členitý a nepřívětivý, nakonec by se k dolům dostali z více stran. Tohle byla šance je zastavit. Ne navždy, ale i Davir věděl, že Rísije v poslední době zažívala jen samé porážky. Nejvyšší čas začít vítězit.

I to byl jeden z důvodů, proč se nakonec vrátil. Za otcem i k Arlinovi. Nebyl tak hloupý, aby si myslel, že jeho přítomnost dokáže něco změnit. Jen by rád jednou svým dětem vyprávěl, že udělal, co bylo v jeho silách.

Ze zamyšlení ho vytrhl další pohyb na svahu před ním. Arlinovi lučištníci začali sestupovat dolů, aby se dostali do postavení, z nějž budou moci podporovat jezdce a pěšáky. Ti se shromáždili pod kopcem. Do šiků je stavěl jezdec v zeleném plášti; na tu dálku Davir nerozpoznal znak havrana, přesto předpokládal, že jde o otce.

Něco podobného se dělo i na druhé straně.

Tohle měla být opravdu bitva hodná targijských zvyklostí. Přímý střet, který rozhodne.

Jeden ze zlatých orlů, kteří kroužili nad údolím, náhle vykřikl a ostatní se k němu přidali. Ostrý, nepříjemný zvuk dravých ptáků. Vzápětí z řídkého dubového hájku opodál přispěchal Arlinův sokolník.

„Můj pane," začal, „tohle…"

„Já vím, co to znamená!" štěkl Arlin. „Ti psi s sebou mají čaroděje. Ale i kdyby se pokoušeli slídit kolem, k ničemu jim to nebude."

„Orli poznají použití Moci i jinými způsoby," pokrčil sokolník rameny. „Nejen to, že někdo zneužije zvířecí mysl kvůli výzvědům. Nevím, co přesně se děje, jenže jsou to čarodějové, *ma ašar*! Sice podle všeho nesmí používat kouzla v boji, jenomže –"

„Jestli jsou tam dole čarodějové, skončí stejně jako všichni ostatní. Zadupeme je do země."

„Přesto, můj pane…"

Arlin zvedl ruku a muže zarazil: „Dost! Teď není čas na dohady."

Jako by chtěl potvrdit jeho slova, vystoupal do svahu jezdec na malém, hbitém koníkovi. Spojka mezi Arlinem a vojskem v údolí. Zvíře, třebaže navyklé na hornatý terén, těžce funělo, od huby mu stříkaly chuchvalce pěny a Davir si s bodnutím u srdce vzpomněl na koně, které uštval po cestě sem. A vlastně úplně nadarmo.

„Ma ašar," vydechl jezdec, jakmile seskočil ze sedla a krátce se před Arlinem poklonil. „Naše přední řady se dostaly na dohled nepříteli a zdá se, že všichni Targijci mají na obličejích nějaké… masky. Dokonce i jejich zvířata jsou maskovaná, ačkoli u těch není poznat, jestli nejde jen o součást postroje."

„Masky?“ Arlin se zamračil. „Očekávají, že nás zastraší maskami?“

Posel pokrčil rameny a neklidně se ohlédl do údolí.

„Nepřipadají mi nijak zvlášť strašidelné, můj pane. Hladké, snad z dobře vydělané kůže, a jsou do nich zasazeny ozdoby nebo kameny. Vlastně vypadají trochu jako hledí přilbic.“

„Ach,“ tentokrát ašar zaváhal. „Stahovat se nebudeme,“ řekl po chvíli. „Beztak pošlou vyjednavače, vždycky to tak dělají. Pak se uvidí.“

Jenže tentokrát to byli Targijci, kdo se rozhodl nehrát podle svých vlastních pravidel. Armády stály proti sobě, každá na jedné straně údolí, ale místo aby od útočníků vyrazil vyjednavač a přednesl obvyklou nabídku slitovného a mírného zacházení, pokud Rísijci složí zbraně, vyrazili od sevřených šiků čtyři koně. Neosedlaní, ale s nákladem na hřbetě. Davir na tu dálku nemohl říci, o co se jedná. Jediné, co mu to připomínalo, byly soudky s pálenkou.

Koně se hnali k rísijským řadám, minuli hráz a pece u potoka. Orli nad údolím se znovu dali do křiku, tentokrát ještě zlověstnějšího a hlasitějšího. Ze západu se zvedl vítr, ačkoli do této chvíle stál horký a prašný vzduch téměř nehybně.

„Zastřelte ty zatracené herky!“ vykřikl Arlin, pravděpodobně v téže chvíli, kdy stejný rozkaz vydal tam dole Davirův otec.

Vzduchem se mihlo několik šípů a tři ze čtyř koní padli k zemi. Další ještě udělal pár trhaných skoků vpřed, ale nakonec se také složil. Soudky skončily vedle zvířecích těl, rozlámané na stovky odštěpků a třísek.

„Co se děje?“ vyhrkl Davir. Nikdo mu ale neodpověděl.

Z hřebene hory mohli jen sledovat, jak z trosek soudků stoupá nažloutlý kouř, který vítr nese k šikům rísijských bojovníků. A tentýž vítr jako by odvál i veškerou kázeň a soulad z jejich řad. Davirův otec se marně snažil dávat svým lidem povely. Velká část armády začala

ustupovat, někdo překotně, jiní váhavě. Další, menší hloučky se naopak vydaly kupředu, vedené ašerin Ormekem, Arlinovým synem.

„Ne, vrať se, ty palice dubová, vrať se!“ zasípal v té chvíli ašar. Ani kdyby křičel z plných plic, nic by se nezměnilo.

Žlutý dým se rozprostřel po celé šíři údolí a ašerin, následovaný dalšími muži, do něj záhy vjel. Vlna kouře se nato s dalším, silnějším poryvem rozprostřela i nad zbytkem rísijských bojovníků.

Co následovalo, byla naprostá zkáza. Kdo se žlutavého dýmu nadechl, ten se vzápětí zhroutil v křečích. Splašení koně a sagové shazovali své jezdce a kopali kolem sebe. Muži si drásali hrdla, jak se zoufale snažili nabrat vzduch do plic. Někteří volali své bohy, dokud jim k tomu zbýval hlas. Jiní se jen tiše svíjeli na rozdupané půdě. A jedni jako druzí umírali.

Křik orlů vysoko nad horami zněl jako zlověstný žalozpěv.

„Neee!“ zavyl Arlin a pokusil se svého saga popohnat kupředu. Nebýt mužů z Medvědí stráže, nejspíš by se mu to podařilo. Takhle však několik z nich zvíře zadrželo. Pak krále stáhli ze sedla, úcta stranou, a vlekli ho po cestě k dolům a hradišti, zatímco on slábnoucím hlasem vykřikoval jméno svého syna.

Davir zůstal na místě, neschopný odtrhnout oči od hrůzné podívané v údolí. Strašně moc chtěl vyrazit, seběhnout ze stráně a zachránit otce i bratry. Stejně dobře by ale mohl pohnout zemí a setřást z ní všechny ty targijské psy do věčné Tmy.

Jen se díval a viděl, jak se Targijci dávají do pohybu a blíží se. Jejich voje projely mezi opuštěnými domky a pecemi a pokračovaly dál, do míst, kde se zbytky žlutého dýmu zvolna usazovaly k zemi. K mrtvým a umírajícím rísijským bojovníkům. Arlinovy muže, v nichž ještě zbývala jiskra života, pak i o ni připravila čepel nebo bodec kopí. Přes ostatní se převalila těžká jízda, kopyta sagů a koňské podkovy zadupaly Arlinovu armádu do země, pohnojily neúrodnou půdu masem a krví. Tak jak to ašar předpovídal.

Jenže Targijcům, blesklo Davirovi hlavou. *Ne nám!*

Hrdlo se mu svíralo. Nohy se mu podlomily, klesl na kolena. Na okamžik si dovolil pomyslet, že se mu to snad všechno jen zdá, že po únavné cestě usnul a teď ho trápí noční můry… Oči ho pálily a vidění se mu rozostřilo, okolní zvuky tlumilo bušení krve ve spáncích a vše působilo opravdu snově, naprosto neskutečně.

Než ale v té představě stačil najít úlevu, na vrchol kopce k němu vyšplhali první z těch několika málo šťastných, kterým se podařilo z údolí utéci. Jeden z nich, vysoký ramenatý mladík, se k Davirovi sklonil, popadl ho za paži a přiměl ho zvednout se.

„Co tu děláš?“ zabručel překvapivě hlubokým hlasem. „Prohráli jsme, musíme rychle odtud!“

„Můj otec, nemůžu…“

„Všichni tam dole jsou mrtví.“ Mladík se naklonil tak blízko, že by mu Davir mohl klidně spočítat vousy, rašící mu na tvářích. „Jestli chceš taky chcípnout, zůstaň si tu.“

Davir ještě jednou pohlédl do údolí. Sám si říkal, že naposledy, ten poslední pohled je svému otci i ostatním povinován věnovat.

Teď už rozeznal masky kryjící tváře targijských vojáků. Navzdory tomu, co o nich prve říkal posel, Davirovi připadaly strašidelné. Zdálo se mu, že se k úpatí kopce blíží armáda démonů. A pak jeho zrak upoutal záblesk známé zeleně mezi zlatými a hnědými plášti Targijců. Ve chvíli, kdy se na něj zaměřil, už věděl, že to neměl dělat.

Plášť s černě vyšitým havranem, potrhaný a potřísněný blátem a krví, se třepotal na ratišti, které třímal v ruce nirras Logern, hlavní velitel targijské armády. A na špici kopí nad ním Davir spatřil hlavu velitele rísijské armády. Hlavu Támina Kríse.

Věděl jen, že křičí. Zmatenou směsici omluv a proseb. Mysl mu zaplnil led, navzdory letnímu parnu. V hrdle ho pálilo, jako by se nadechoval mrazivého vzduchu.

Rozložitý mladý muž, který k Davirovi prve mluvil, ho navzdory svému předešlému prohlášení nenechal na Targijce čekat. Bez ohledu na protesty ho vlekl za sebou po stezkách mezi jednotlivými důlními šachtami a pak po kamenité cestě. A nakonec ho přinutil běžet až ke hradišti, které v rychlosti opouštěli všichni, kdo se zde prve ukryli, a s nimi i ašarova Medvědí stráž a Arlin sám v krytém voze. Když se ke spěchajícímu průvodu přidali, hromotluk poblíž vozu pustil Davirovu paži a zůstal stát na kraji cesty.

„Počkej," vypravil ze sebe mladík hlasem ochraptělým křikem a potlačovaným pláčem. „Proč jsi to udělal?"

„Ani nevím." Jeho zachránce jen pokrčil rameny. „A jdi, Krísi… jsi mladej Krís, že? Jdi. Já čekám na přítele."

„Kdo jsi?" Davirovi náhle připadalo důležité to vědět.

„Jmenuju se Levčik. Jdi už."

Davir poslechl. Nejistým krokem se pustil za Arlinovým vozem. A nejspíš v pravou chvíli, protože záhy se vedle něj objevil jeden z mužů Medvědí hlídky a popadl ho hrubě za paži, už docela bolavou.

„Ašar si tě žádá," prohlásil.

Když Davir pohlédl do mužovy tváře, spatřil v ní jen zlost a nevraživost. Třebaže neměl ani trochu chuť nechat se zase někam vláčet, mlčky poslechl.

Arlinův vůz byl prostorný, ale uvnitř vládlo šero a páchlo to tam nemocí a krví. Ten pach nedokázaly zakrýt ani svazky vonných bylin, rozvěšené po stěnách.

Na vyřezávané truhle, zabírající celou šíři zadního konce vozu, seděla stará žena v prostých bílých šatech, vedle sebe odloženou špinavou zástěru. Drtila cosi v hmoždíři na klíně a ani nezvedla hlavu, když Medvědí strážce strčil Davira do vozu.

Zato Arlin se zpola posadil na úzkém lůžku u pravé stěny vozu a další ze strážců, stojící u jeho nohou, se napřímil a naježil. Žena cosi tiše zabručela a ašar se znovu položil, oči však nepřestal upírat na svého hosta.

Ta bledá, vyhublá tvář s temně orámovanými očnicemi na Davira působila skoro dojmem lebky. Arlin na tom nejspíš skutečně nebyl nejlépe, i když čerstvý obvaz na jeho boku vypadal úhledně a jako by nemohl skrývat nic horšího než malé škrábnutí.

„Posaď se ke mně," zašeptal král. Muže Medvědí stráže, který nesouhlasně zavrtěl hlavou, si nevšímal. „Honem."

Davir zaváhal, ale poslechl. Tak blízko Arlinovi se nikdy dřív neocitl. A nikdy dřív krále neviděl tolik slabého, zestárlého a unaveného.

„Opravdu… opravdu jsou všichni mrtví?" ašarova ruka se zvedla a sevřela Davirovu paži. Tentokrát mladík bolestně sykl, ale neodtáhl se.

„Několik mužů uteklo," odpověděl místo toho.

„Ano, ale… můj syn? A Támin?"

„*Ma ašar* by se neměl rozčilovat," zabručela stařena a chvíli přestala drtit v hmoždíři ono cosi, co Davir konečně odhadl na suchou kůru svirky, léku proti horečce a zánětu.

„Oslabuje ho to."

„Mlč, když mluví muži," mávl Arlin rukou. „A ty, Davire, odpověz."

„Zemřeli," řekl mladík, přestože si do poslední chvíle myslel, že to nedokáže vyslovit.

Rísijský král zavřel oči. V té chvíli sám vypadal jako mrtvola a Davirovi přeběhl po zádech mráz.

„Promýšleli jsme všechny možnosti, já a tvůj otec," začal po nekonečně dlouhé době ašar opět mluvit, aniž by otevřel oči. „Úniková cesta do pevnosti u Kamenných hor. Pak se znovu shromáždit, a pokud by ti psi obsadili doly, zaútočit na ně ze stran. Známe cesty, o kterých oni nevědí. Mysleli jsme, že máme plán pro všechny případy." Otevřel oči a Davir si téměř s úlekem uvědomil, že se v nich lesknou slzy. „Jak jsme se mohli tak strašně mýlit? Nezbyl nikdo."

Na to se nedalo nic říci. Davira však v tu chvíli napadla jiná věc, a připadala mu tak důležitá, že si ji nedokázal nechat pro sebe: „*Ma ašar,* musíme s nimi vyjednávat. Získat zpátky… musíme získat zpátky těla."

Arlin se na něj zadíval a jeho pohled byl najednou střízlivý, nezakalený horečkou, smutkem ani hněvem. „Máš pravdu. To musíme udělat." Vážně přikývl. „Nakonec jsi snad přece jen synem svého otce."

„Nechtěl jsem tě poučovat, můj pane."

„Vím, že jsi nechtěl. Na něco se tě zeptám, dokud mám dost jasnou mysl. Změnil ses?"

„Asi nechápu, na co…"

„Jsi pořád to mládě, co uteklo kvůli holce, nebo už dokážeš dělat svému otci a rodu čest? Jsi Krís, pamatuj na to. Ať jsi dřív býval cokoli, teď jsi jediný živý Krís."

Tentokrát na chvíli zavřel oči Davir. Místo tmy pod víčky po chvíli uviděl osamoceného ptáka na čistém nebi. Havrana, který se v tasle, řeči Rísije, řekne *krís*. Pak si představil otce. Ne jeho hlavu na špici kopí. Vyvolal si z paměti toho živého, činorodého muže, který byl Arlinovou pravou rukou. „Ano, *ma ašar*," řekl po chvíli. „Můj život patří tobě a Rísiji, která je pod tvou ochranou. Ať moje duše navždy bloudí Tmou, jestli ve své věrnosti někdy selžu."

Sám nevěděl, co ho vedlo k tomu, aby předříkal zkrácenou verzi vazalské přísahy. Skoro jako by mu ta slova do úst vkládal otec, a tomu se Davir nedokázal vzepřít. Ne v tuto chvíli. Věděl, že snažit se kráčet v otcových stopách pro něj bude navždy jediným způsobem, jak uniknout výčitkám svědomí. Támin Krís zemřel, aniž by se s ním jeho syn stačil smířit. A ještě hůř, na Davirově místě s ním zahynuli i dva mladší chlapci, Dálier a Šalrik. Takovou věc nebude možné odčinit – nikdy. Přesto musel Davir udělat vše, co bude v jeho silách, aby se o to alespoň pokusil.

Stará žena, která před chvílí dokončila svoji práci a už jen seděla s rukama v klíně a hlavou skloněnou, teď pohlédla ke stropu vozu a Davirovi se zdálo, že si velice potichu odfrkla. Ale Medvědí strážce se tvářil vážně a skoro přátelsky. A ašar Arlin jen tiše kýval.

„Čas ukáže, jestli jsem se rozhodl dobře," řekl po chvíli. „Nebo jestli jsem skutečně ztratil úplně vše. Teď jdi, Krísi. Ta zatracená horečka mi už zase krade všechny myšlenky."

1.
Havran znovu vzlétne

Rok Ohně, 825. nového letopočtu

Davir Krís se vracel domů ze skrytého horského sídla ašar Arlina. I letos se na výročí dne bitvy u Einen Gorha sešli k tryzně u hrobů blízkých. Od toho strašlivého dne uplynulo patnáct let a tváře mrtvých už v paměti vybledly, jenže když u kamenných mohyl ve stráni zavál teplý vítr a nad horami zakřičeli orli, vzpomínky se vracely.

Nejen na masakr v údolí, ale i na temné dny po návratu sem, do Danirských hor. Tehdy Krísovu bolest mohl zčásti utišit novorozený syn. I tu jiskru radosti však záhy uhasila další rána. Po několika dnech jeho macecha, šílená žalem ze ztráty muže a obou synů, skočila z vrcholu nedalekého skalního štítu.

Vzpomínání nepřestávalo bolet; některé obrazy se z Krísovy mysli zkrátka odmítaly ztratit.

Každoroční návštěva u hrobů je jen posilovala. A letos se po skončení smuteční slavnosti odehrálo ještě něco navíc. Rozhovor s ašar Arlinem, v jehož závěru přišel nový, nevítaný úkol.

Jak nyní Krís v padajícím soumraku postupoval po klikatých horských stezkách, i v jeho mysli jako by se smrákalo.

Věděl, že ho nic a nikdo nemůže donutit, aby Arlina poslechl. Celá Rísije, od hraničních hor až k věčně zamrzlým mořským břehům na severu, se zmítala v nejistotě. Už tolik let, v nichž se střídala období příměří, oboustranně porušovaných dohod, bojů… a proher. Přestože

Arlin zůstával v očích mnoha Rísijců králem, neměl by nástroj, jak Kríse přinutit k poslušnosti.

Oba muže však k sobě poutalo mnohem víc než vazalská přísaha. Víc než vděk, víc než přátelství. Pojily je vzpomínky na Rudé údolí. Říkalo se, že bitva tam byla poslední rísijskou prohrou. Ne proto, že by po ní začaly přicházet výhry. Další otevřené boje už zkrátka nenásledovaly.

Rísije u Einen Gorha nadobro ztratila nezávislost a Krís s Arlinem přišli ještě o víc. A tato sdílená bolest je spojila temným druhem přátelství.

Nepatřilo k tomu bezvýhradné přijímání všeho, co ašar plánoval. Spíš šlo o vztah podobný vztahu otce se synem, se všemi k tomu patřícími rozepřemi a neshodami. Arlinův poslední plán patřil k těm, které se Krísovi nezamlouvaly.

Přesto svůj úkol slíbil splnit.

Ať moje duše navždy bloudí Tmou, jestli ve své věrnosti někdy selžu.

Ve stráni nad svým domem seskočil ze hřbetu saga, přehodil otěže přes hrušku sedla a nechal zvíře, ať samo dojde ke stáji. Krátce vzhlédl k potemnělému nebi. Dny se začínaly krátit, léto měl brzy vystřídat podzim.

Do zimy budu zpátky, pomyslel si Krís. I když šlo spíš o toužebné přání.

Cestou po stráni se sehnul a utrhl modrý podzimní hořec. Říkalo se mu květina milenců, snad proto, že sladce voněl a byl něžný a krásný. V horách moc často nekvetl.

S květinou v ruce zvedl hlavu. Už byl tak blízko, že slyšel dětské hlasy a smích. Jeho šťastné místo…

„Enio, Dáli, Milo," zavolal, „pojďte sem! Neno, kde jsou moji nejmenší? Támi, Věrenko, táta se vrátil!"

První přiběhli Enia s Dálierem, Krísovi nejstarší, za nimi další tři děti, a nakonec šla Nena s dvojčátky v náručí.

Děti ho objímaly s takovým nadšením, že ho málem povalily k zemi. Krís se usmíval, ale pouze ústy. Jeho pohled zůstával vážný. Nena trpělivě čekala, až se děti otce nabaží. Nechala dvojčata batolit se v trávě a potichu jim broukala. Něžně a klidně. Přesto nejspíš pochopila, že se něco stalo. Z toho, jak se Krís tvářil, jak se mu zachvěl hlas, když ji volal.

„Co jsi mi přinesl, Davire?" zeptala se, když se k ní prodral houfem povykujících dětí. Věděl, že se neptá na nic hmotného.

Zavřela oči a sklonila hlavu. Zdálo se, že je unavená, ale Krís věděl, co to znamená. Neně kolovala v žilách krev divokých kočovníků. I po všech těch starostech, které by jinou ženu dokázaly ubít, si zachovala prudkou a nezávislou povahu. Teď se snažila ovládnout hněv. Nikdy nepochopila, co Kríse k Arlinovi váže; všechna ta poslání, která jí muže odváděla z domova, nenáviděla.

Zvedl jí hlavu. Z jejích zlatavě zářících očí ho až zamrazilo.

„Budu muset odjet," řekl jí. „Do té doby jsem ale tady. Nechci slyšet o ničem mimo hory, mimo nás."

„Jak myslíš," odpověděla.

Pohladil ji po vlasech, podal jí kvítek hořce. Otočila jím v prstech. Když skláněla hlavu, vybledlé pruhy jejího kmenového tetování vytvářely dojem, že se skrývá ve stínech.

Později toho dne, když nebe na západě znachovělo a kraj potemněl, se Krís s Nenou vytratili na seník kus od srubu. Kdysi by nechali děti na starost děvečce a vyjeli by na tancovačku do vsi, ale to bylo v jiné době. Za šťastných časů, kdy vesnice pod horami patřila Krísovu rodu.

Nyní bylo třeba spokojit se s místem na seníku. A přestože odtud byl krásný výhled na hory a lesy a vůně sena vyprávěla o létě a slunci, celé to posezení bylo trochu skličující.

Nějakou dobu tiše seděli a objímali se. Venku houstla tma, když se Nena s povzdechem položila do sena a přitáhla si muže k sobě.

„Opravdu musíš?“

„Musím,“ přisvědčil.

„Budu o tebe mít strach.“

Krís se dotkl místa na Nenině hrudi, kde se pod látkou živůtku skrýval přívěsek z drahušového dřeva. Zdálo se, že jej rozechvívá tlukot ženina srdce, ale ve skutečnosti se rytmus jeho pohybu lišil. Zato se přesně shodoval s bušením srdce Nenina manžela.

„Dokud máš tohle, víš, že jsem naživu,“ Krís se vzepřel na lokti, a ukazovák druhé ruky položil ženě na rty, když se chystala něco namítnout. „To není tak málo.“

Nena sevřela drahušový přívěsek v dlani. A místo odpovědi se ke svému muži přitiskla.

2.
Princeznina malá vzpoura

Za dnů, kdy na targijské sídelní město Karn dopadaly sluneční paprsky a pozlacovaly střechy domů i zdi a hradby, se Tara nejraději toulala po ochozech hradu. Už v raném věku si vypracovala důmyslné způsoby, jak se ztratit z očí chůvám i učitelům.

Dnes se však nebe chmuřilo a princezna rovněž. Přicházel konec léta, a to nutně znamenalo víc času pod střechou. A přestože karnský hrad byl rozlehlý a plný komnat, komůrek, chodeb a tajemných zákoutí, přes zimu Taře připomínal vězení.

Útočiště hledala u jednoho zvláštního krbu. Chlapcova krbu, jak mu sama říkala. Ten stál v loveckém sále, ohromné místnosti, jíž vévodil dlouhý stůl a spousta vysokých svícnů. Po stěnách visely obrazy zvířat, vycpané hlavy, lovecké trofeje a kožešiny. Když byl sál prázdný, mrtvé zvířecí oči na princeznu prázdně hleděly.

Nikdy sama nechodila dál než právě ke krbu.

Nyní u něj seděla, zády se opírala o studené kachle, a než aby uvažovala o tom, že už brzy, až venku začnou podzimní deště, ji budou hřát do zad, raději v duchu probírala otázku, která ji v poslední době nejvíc zajímala…

A totiž: co jsou zač ti lidé, které vojáci vodí v poutech přes Střední město. Zněly při tom bubny a zdálo by se, že jde o radostnou událost, ale lidé se nesmáli. Někteří jí připadali podivní, měli snědou pleť, černé vlasy a tmavá vousiska. Většinou vypadali divoce a strašidelně, jako loupežníci nebo obři v pohádkové knize. Opravdu Taru zajímali.

Zeptala by se otce, jenže si nebyla jistá, jestli se to hodí. Sám s ní o podobných záležitostech nemluvil. Spíš se ptával na věci, které se učila, a zkoušel, jestli je zná.

Nebyla hloupá. Věděla, že pouta ti lidé mají, aby nemohli utíkat. Ale proč by měli chtít utíkat? Vodili je vojáci a otec říkával, že vojáci pracují pro blaho ostatních.

„Blaho je, že mají co jíst a kde bydlet a dobré oblečení," vysvětlovala Tara krbovému chlapci. „Tak proč by ti lidé chtěli utéci?"

Krbový chlapec se schovával za kameny v krbu. Někdy vycházel ven a s Tarou si povídal. Hrát si s ním nemohla, byl průsvitný, křehký a vážný. A když se otočil zády, viděla ošklivou díru na temeni jeho hlavy.

Kdysi jí vysvětlil, jak k té ráně přišel a proč musí bydlet v krbu. Ukázal dívce hrad za dávných časů, hostinu a muže, který měl na hlavě stejnou korunu, jakou teď nosil Tařin otec. Muž chlapcem ve vzteku smýkl a shodil ho na krb tak nešťastně, až mu rozbil hlavu.

Princeznu ten obraz vyděsil a znechutil, ale chlapci jej odpustila. Měla ho ráda.

Svoje učitele a dívky, které ji měly bavit, tolik ráda neměla. Ani s nimi nemohla mluvit o všem, co by potřebovala vědět.

Myšlenka na učitele a chůvy jí nyní něco připomněla. Tara se mračila a pokoušela se z mysli vydolovat souvislost.

„Tatínek říká, že vychovatelky a učitelé chtějí moje dobro," řekla krbovému chlapci. „A určitě je to pravda. Jsou hodní."

Krbový chlapec přikývl, jeho tvář zmatněla.

„Já bych byla ale někdy radši, kdyby mě nechali být," pošeptala Tara. „Pořád za mnou chodí a hlídají mě. Poslouchám je. Většinou."

Krbový chlapec neodpověděl, jen se zvedl a zmizel v krbu. Na kamennou podlahu před Tarou dopadl stín. Vzhlédla. Trhla sebou, když uviděla učitele čísel, rena Ulišku.

Uliška byl jediný cizinec, Rísijec, kterého Tara znala blíž. A také jediný, o kterém věděla, že má šlechtický titul. Obvykle se ho nebála, například oproti učiteli mravů byl mírný a shovívavý. Nyní ji ale zaskočil.

Polekala se jeho výšky, když se nad ní najednou tyčil. Jeho dlouhého a vrásčitého obličeje s podmračeným výrazem. Sklopila oči a zaměřila se na Uliškovy boty z černé kůže.

„Prosím," ozval se učitel, „vstaň, *la mirita*, neměla bys sedět na studeném kameni."

Tara si stoupla, oklepala si šaty. Pořád ještě se dívala muži k nohám. Až po chvilce si vzpomněla, že ji učili hledět lidem zpříma do tváře. Zvedla hlavu.

„Hledají tě po celém dvoře, *la mirita*, a tvoje matka se zlobí."

„Mám si jít hrát s Daretou a Livirou?" zeptala se.

„Ne, za chvíli nám začíná lekce, pamatuješ?"

„Ach, ano," povzdechla si Tara. Než stín vysoké věže překročí dvůr, bude se muset s renem učit čísla. Ne, že by je nenáviděla, ale také je nemilovala. Vlastně měla ráda jediné učení: květiny s rilou Gawenou.

Vstala a neochotně se ploužila za svižně kráčejícím Uliškou.

K seznamu otázek, na něž nejspíš nikdy nedostane odpovědi, přidala Tara toho odpoledne další: k čemu jí bude vědět, jak daleko je z Karnu k hranicím Targie s Rísijí, kolik jízddní je naopak vzdálené Anaritejské císařství na západě a kolikrát by musela zastavovat, než by přejela od Chladného moře ke Zlatavám na jižním pobřeží?

„Nechci se učit čísla," řekla Uliškovi potichu.

„… a stejně tak daleko je potom od hranic do hlavního města Anaritejské říše, k paláci an Raites, kde bys mohla navštívit svou babičku," hovořil ren dál. Princeznin tichý hlas úplně přeslechl.

Tara vyšpulila ret, málem se rozbrečela. Pak si vzpomněla, jakým tónem dává matka rozkazy služebnictvu.

„Nevím, proč bych se měla učit čísla," řekla nahlas.

Uliška vzhlédl, v očích zmatek: „Ale, princezno, tvůj otec si to přeje, a my nemůžeme vynechat lekci."

Tara se zarazila. Chvíli uvažovala, dívala se na tabulku před sebou – se zakreslenou mapou, spoustou čar a znaků.

„Tak s ním chci mluvit. S tatínkem," řekla nakonec.

„Král je teď nejspíš zaneprázdněn. Nevím, jestli to půjde, *la mirita*. Prosím, buď rozumná," odpověděl Uliška. Očima těkal po místnosti, jako by hledal, kudy utéci. Taru jeho chování trochu překvapilo.

„Chci s otcem mluvit teď hned," řekla přesto. Jako by rázem povyrostla, její kulatý obličej získal ostré hrany. „Nebudu se učit čísla!"

Uliška zrudl. Zdálo se, že slova, která chtěl říci, utvořila v jeho hrdle dusivý chuchvalec.

„Uvidíme, co se dá dělat," řekl, když si odkašlal a jeho tvář zase získala zdravější barvu. Natáhl se pro kovovou tyčinku zavěšenou na zdi vedle velkého trianglu a zazvonil, aby přivolal někoho ze služebnictva.

Když na otce čekala ve společnosti právě té vychovatelky, kterou měla ze všech nejméně v lásce, uvažovala Tara, jestli byla její vzpoura dobrý nápad. Stála s tou hubenou zapšklou ženskou ve Zlaté síni, jedné z menších místností hradu, jíž vévodil oltář Zlatého boha.

„Víš, že před Zlatým nemůže nikdo lhát, princezno," sykla vychovatelka chvíli poté, co přišly.

„Já nechci lhát!" Tara prudce zavrtěla hlavou. Cítila, jak jí rudnou tváře.

„Vymýšlení si je také lež," dodala žena. „Jen to připomínám."

Princezna tentokrát jen pokrčila rameny. V duchu zaklínala otce, aby se už objevil. Ale král Tager si dal načas.

Když konečně vstoupil, Tara v jeho tváři rozpoznala obvyklou směsici netrpělivosti a zvědavosti. Došel doprostřed místnosti a zastavil se. S vysoko zdviženou bradou přehlédl dvořany a mávl na ně, aby se klidili. Zatímco se Zlatá síň pomalu vyprazdňovala, Tara otce po očku sledovala a pokoušela se odhadnout, jak moc je rozladěný. Ale jako by

ji něco rozptylovalo, dokázala vidět jen vnější obraz. Mladého, urostlého muže s medově plavými vlasy a krátce zastřiženým plnovousem. Přes jezdecký oděv si přehodil plášť vyšívaný zlatem a na hlavě mu seděla jednoduchá koruna z propletených kovových pásků. Tara zkrátka viděla pouze svého otce a krále. Nedokázala říct, čím z toho je teď Tager víc.

To už zůstali ve Zlaté síni sami. Alespoň tak sami, jak mohou příslušníci královské rodiny být. Což znamenalo přítomnost strážců v šedých šatech hned u dveří, princezniny vychovatelky a starého sluhy.

Otec přešel k výklenku u okna, posadil se do křesla. Tara s vychovatelkou se k němu otočily, přestože mu nemohly vidět do obličeje. Křeslo se ukrývalo ve stínu a s ním i Tager sám.

„Tak tedy," řekl král, „chci slyšet, co se přihodilo."

Vychovatelka se nadechla, aby začala vysvětlovat, ale z tmavého výklenku se pozvedla Tagerova ruka a zarazila ji.

„Ať mi to poví moje dcera sama," poručil, „slyšel jsem, že její výmluvnost je víc než dostatečná."

Dopředu tedy pokročila Tara a začala vysvětlovat. Mluvila prostými slovy a neobratnými větami. Měla však dojem, že zahlédla, jak se otec ve svém stínovém úkrytu usmívá. Netušila proč, ale zdálo se jí, že ho svou malou vzpourou potěšila.

3.
Lasičnice za městem

Tařina matka Lirela vůbec netušila, jaké pozdvižení princezna vyvolala. Vyjela si za město a neobtěžovala se o tom komukoli říci. Vzala s sebou jen komornou Erdu, němou dívku, která uměla vytvářet nádherné účesy a navrhovat nevídané střihy šatů, ale nikdy se nenaučila psát ani číst – což byly věci, které královna od svých ostatních sloužících požadovala. Odešly z hradu chodbou, o níž věděl pouze samotný královský pár, a tak se jim podařilo ztratit se i mužům Lireliny osobní stráže.

Královna mířila k lasičnici za městem, ačkoli podle výrazu v její bledé tváři by se dalo usuzovat na mnohem významnější cíl.

Skrytá pod hnědavým pláštěm s kapucí vyhlížela spíš jako měšťka, která vyrazila se služebnou vyřídit obchodní psaní nebo pozdravy příbuzným na venkov. Alespoň doufala, že tak na okolí působí. Od královny by beztak každý čekal, že pro své potřeby využije služeb hradního lasičníka a nebude se trmácet až za město.

Lasičnice vypadala chudě a téměř zchátrale. Nedala se srovnávat s tou královskou v podhradí, kde v klecích odpočívaly lasičky patřící šlechtě a dvořanům. Sem svá zvířata umisťovali obyčejní měšťané a trhovci. Svoji vlastní lasici mezi ně Lirela propašovala už dávno. Na tom, že dům měl otrhané došky a ze zdí se loupala hrubá omítka, nezáleželo. Uvnitř bylo teplo a šero, jak to měly lasičky rády.

Erda venku u hlavních dveří hbitě přivázala svého i královnina koně k železnému kruhu a pak se posadila na lavici vedle – královna jí přikázala, ať tu počká. Dívka nemohla nikomu říct, co viděla a slyšela, ale Lirela ji nechtěla ohrožovat. Kdyby si Tager myslel, že komorná ví něco důležitého, mohl by využít služeb čarodějů z chrámu, otevřít dívce mysl a prohlédnout si libovolné z jejích vzpomínek.

Otevřela dveře a vešla dovnitř. Musela se několikrát zhluboka nadechnout ústy, aby ji neporazil silný pach, který v lasičnici panoval. Jakmile si na něj však navykla, přestala ho cítit. Zůstalo teplo, ticho.

Lirela procházela mezi klecemi na podstavcích ve výši pasu. Uvnitř každé leželo stočené žluté chlupaté klubíčko. Klecí tu stály asi dvě stovky, zaplňovaly celou místnost kromě vzdálenějšího rohu, kde se skrýval kavalec a nízká truhla. Na kavalci se válela hromada přikrývek, v nichž byl zavrtaný cvičitel lasiček. Na první pohled si ho člověk ani nevšiml, ve svém záplatovaném plášti splýval v tom šeru s pokrývkami.

„Šalnure," zavolala Lirela. „Chci připravit lasici!"

Chvíli to vypadalo, že cvičitel neslyší. Lirela si občas myslívala, že na svém lůžku zemřel, aniž by si toho kdokoli všiml. Byla to hloupost, kdyby se něco takového stalo, zvířata by začala šílet. A nešlo o žádného starce nad hrobem. Jenže královně to nechtělo jít z mysli. Nemohla list poslat sama. Pro všechny ostatní mohl Šalnura nahradit jiný cvičitel, ale pro Lirelu ne.

Oddechla si, když se z kouta ozvalo zakašlání. Bosé nohy pleskly o zem, cvičitel přešel ke královně. Sklonil hlavu a zvedl ruce v pozdravu. Lirela mu položila dlaň na rameno a přiměla ho napřímit se.

Měla pocit, jako by se na ni jeho slepé oči zadívaly.

Lirela se zachvěla, třebaže ten pohled-nepohled viděla už tolikrát. Šalnur byl Rísijec, poměrně mladý a snad kdysi i pohledný, ale královna ho znala takhle – holou hlavu, tvrdou tvář, předčasné vrásky vrývající do ní temné rýhy, a hlavně ty strašlivé oční důlky vyplněné hrubou, zjizvenou tkání. Brzy poté, co do Karnu přicestoval, zadrželi Šalnura muži Hlídky, byl obviněn z vyzvědačství a trest byl proveden

dřív, než se stačila prokázat jeho nevina. Lirelu překvapovalo, že ani po takovém zážitku cvičitel na Targii nezanevřel a nakonec nastoupil na místo v lasičnici.

„Potřebuji poslat list," promluvila královna konečně, když začínalo být ticho nepříjemné. „A nesmí to trvat dlouho."

„Jako obvykle dopis pro Terila?"

Lirela zvedla oči v sloup. Zamračila se. Šalnur měl pravdu, neposílala odsud nic jiného než psaní pro králova mladšího bratra. A nemyslela si, že by lasičník věděl, o co doopravdy jde. Poslední dobou však nacházela i v nevinných poznámkách osten jízlivosti a oplzlého výsměchu.

„Ano," řekla, když ovládla zlobu, která se jí zmocňovala, „dopis pro Terila."

„Prosím, bude to hned," řekl Šalnur. „A nehněvej se, má královno. Nemyslel jsem svými slovy nic urážlivého."

„V pořádku."

Lasičník se znovu poklonil a vydal se k levé stěně lasičnice. Nikoho, kdo by ho viděl hbitě se proplétat uličkami kolem klecí, by nenapadlo, že je slepý.

„Tady je tvá lasička, paní," řekl nakonec.

Lirela nahlédla do klece, kterou jí ukázal, neviděla však rozdíl mezi tímhle spícím tvorem a ostatními.

„Budeš chtít dopis nadiktovat, nebo posíláš list, má paní?"

„Posílám list." Vylovila ze záňadří mnohokrát přeložené psaní.

Rísijec sáhl do výklenku ve stěně, vytáhl kožený postrojek s kovovou schránkou. Obratně do ní Lirelin dopis vložil, zacvakl víčko. Poklepal na klec.

„Probuď se, *ilina*, čeká tě cesta," zašeptal nečekaně něžně zvířeti.

Lasička se rozvinula a zvedla hlavu. Šlo o šelmičku asi loket dlouhou, s krátkýma silnýma nohama. Měla klenuté čelo, kulatá očka a velký čenich. Protáhla se, naježila žlutavou srst a zívla. Šalnur trpělivě čekal. Konečně na něj namířila čumák a opřela se tlapkami o dráty klece.

„Říkej," zapištěla.

Lirela v té chvíli ucukla a odstoupila. Učili ji, že lasičky nemají rozum jako lidé; jsou zaměřené na jedinou věc – vyhledat někoho podle pachu. Přesto se nemohla ubránit pocitu, že ta stvoření zneužívá, když s nimi jedná jako se zvířaty.

Od toho tu však nakonec byli cvičitelé. Věděli, jak k lasičkám hovořit a jak je poslat na to správné místo. Zvířata měla skvělý čich, ale na vzdálenost několika jízddní nedovedla ani ona někoho vyčenichat.

Cvičitel jim musel předat mapu – vlastní představu cesty k určenému místu. Kdyby byl Šalnur slepý od narození, neměl by šanci s lasičkami pracovat. Cvičitel musel znát zemi do nejmenších podrobností a dokázat si je jasně vybavit. To dovedl málokdo ze zdravých lidí, takže vidět, jak to dělá slepec, bylo přinejmenším zvláštní.

Šalnur se nahrbil nad klecí. Byl vysoký, a aby se dostal na úroveň lasiččiny hlavy, musel své tělo zohýbat do neuvěřitelných úhlů. Přiložil zvířátku na hlavu ukazováky. Drobná šelma začala vrnět, očka se jí potáhla šedou blankou.

Lirela se odvrátila. Slyšela, jak lasičník drmolí nesrozumitelná slova, pokud vůbec šlo o slova. Spíše to připomínalo pouhou houpavou melodii.

Po chvíli se napřímil. Lehce se královně poklonil na znamení, že je hotov. Dokud lasičce nevložil do mysli úkol, byla malá šelma divoká a nevypočitatelná. Tahle nyní ale myslela na jediné a bylo to pro ni důležitější než vlastní život. Musela donést zprávu.

Lirele se sevřelo srdce nečekanou lítostí. Zavrtěla hlavou.

„Vezmi si ji, má královno," řekl Šalnur.

Otevřela dvířka ve stropu klece, nastavila ruku a počkala, až do ní šelmička vklouzne. Dotek hedvábného, teplého kožichu.

„Půjdu?" zapískala lasička. „Půjdu, paní?"

Lirela ji málem upustila. Zatvářila se, jako by právě sáhla na ohromného chlupatého pavouka. Proč jenom ta zatracená zvířata musí mluvit?

„Ano, budeš smět jít," řekla.

Položila ji na stůl a sáhla po náramku na své levé ruce. Bylo na něm navlečeno množství blyštivých, lesklých kroužků, garů. Na okamžik si při pohledu na ně připomněla manžela. Kroužky byly zlaté, stříbrné i ty nejobyčejnější bronzové – a ať už s nimi právě disponoval kdokoli, stále patřily králi. Stejně jako celá Targie. A stejně jako Lirela samotná.

Zamračila se a zavrtěla hlavou. Rychle náramek rozpojila a stáhla dva kroužky. Vtiskla je Šalnurovi do dlaně. Cvičitel se poklonil, na rtech úsměv.

Lirela se od něj odvrátila a mlčky odcházela s lasičkou v náručí.

4.

Krátká cesta poštovní lasičky

Ve strži, jíž protékal úzký, temně se lesknoucí potok, seděla žena. Přes ramena přehozený pléd, bosé nohy přitažené k tělu. Pažemi si objímala ramena. Tvář měla nehybnou, oči zavřené. Na spáncích jí černé vlasy tvořily uzly, které vypadaly až příliš těžké, spíš jako ze železných drátů. U nohou jí ležely dva slabě pableskující barevné kameny. Za jejími zády se v křoviscích choulilo cosi živého, velikého a zdánlivě beztvarého. Jen dvě rudé oči svítily z temnoty a občas se ozvalo klapnutí zobáku.

Žena připomínala dům, jehož obyvatelé se nedávno odstěhovali. Střecha nespadla, omítka se neloupe, nic neukazuje na opuštěnost, dům tak ale přesto působí. Se svým tělem byla v tuto chvíli spojena poutem slabším než vlákno sítě, kterou si nad její hlavou upředl pavouk.

Netělesným zrakem právě sledovala jinou ženu. Jezdkyni ve střídmě zdobených šatech a vysloveně ošklivém plášti s kapucí. Právě opouštěla lasičnici za městem a vůbec nevypadala na to, čím byla – na královnu. Oči měla veliké a vystrašené.

Ještě ne dost *vystrašené,* pomyslela si černovlasá žena.

Chvíli plula nad ní, když královna odjížděla, se služebnou po boku. Pro neviditelnou pronásledovatelku by bylo jednoduché zmocnit se mysli koně, přimět ho, aby jezdkyni shodil. Pohrávala si s tím nápa-

dem, než se místo toho stáhla a zaměřila se na lasičku, kterou Lirela prve vyslala.

Její duše se za šelmou vrhla jako dravý pták. Žena použila sílu jednoho z čarovných kamenů zinin, vedrala se do zvláštní mysli zvířete. Jako tolikrát předtím ji napadlo, jak jsou lasičky podivné. Měly myšlení podobné tomu lidskému. Nebylo obtížné se na ně naladit a porozumět jim. Ovšem ovládnout je bylo mnohem těžší než ovládnout třeba koně. Poštovní lasičky navíc mívaly mysl plnou údajů, které jim našeptali cvičitelé.

Černovláska se pokusila podmanit si vědomí zvířete, ale nedokázala to. Prozatím ne. Musela se nejprve uklidnit po myšlence na Lirelu. Pocity, které v ní královna vyvolávala, těžko potlačovala.

Plameny ohně, plameny hněvu. Pro jednu láska a šťastný život, pro druhou vyhnanství, nenávist. Která z těch dvou jsi ty, Anilo?

Dost! Má tu teď práci, kterou musí zvládnout.

A nakonec stačilo, aby se snažila, opřela se o sílu jednoho z kamenů zinin, nazlátle šedého. Myšlenka, již zvířeti vnukla, mohla působit nevýznamně. Jen náhlý nápad kudy běžet, jakou zkratku využít.

Lasička zaváhala, zastavila. Větřila, otáčela hlavu.

Člověk by váhal déle, rozmýšlel by se. Pro šelmu byl však instinkt a okamžitý popud důležitější. A cítila sílící nutkání běžet dál.

Rozběhla se po příkrém svahu k potoku. Když ucítila pach ženy a teplo sálající z jejího těla, bylo už pozdě.

Černovláska se neobtěžovala vstát, nebylo třeba. Otevřela oči ve chvíli, kdy lasička smykem zastavila a strnula leknutím.

Anila byla přesvědčená, že zvíře ucítilo, koho má před sebou. Líně sáhla vedle sebe pro laštar, krátkou hůlku s měkkým zakončením. Stejně plavným pohybem vytáhla z uzlu vlasů další barevný kámen, tentokrát jasně oranžový. Vtiskla jej do hlavice hůlky a namířila na lasičku.

Ta se teprve v tu chvíli dokázala obrátit a dát se na útěk. Krátké, silné nožky se míhaly, už už mizela v trávě.

Utéct! Pryč!

Záblesk z oranžového kamene ji dostihl, obalil sršícími světelnými svazky. Lasičku nikdy nechytil do spárů orel, některé její příbuzné však ano, a rodová paměť jí říkala, že takové sevření už zažila – ach ano, sevření, které zastavuje dech.

Drobné blesky se jí ovinuly kolem boků, svíraly, pálily a přitom ji zvedaly do výše. Šelma se kroutila, zbytečně a marně kolem sebe sekala ostrými drápky.

Otáčela se ve vzduchu, pomalu se přes potok přesouvala k Anile. Žena seděla, nohy roztažené jako dítě, pravice třímající *laštar* se jí chvěla úsilím. Zlatavý kožich zvířete už na několika místech dýmal, bylo cítit spálené maso. Lasička otevírala tlamu, ale nic se neozývalo. Třeštila oči, z čumáku jí tekla krev.

Anila se usmívala. Mohla zvířátko zabít rychle. Stačila však vzpomínka a srdce se jí sevřelo zlobou. Lasička v jejích očích získala tvář Lirely. To královna se tu svíjela v křečích, pokoušela se vykřiknout a prosit o slitování.

Čarodějka pomalu zakroutila laštarem. Tělo lasičky se napjalo a pak se zkroutilo neuvěřitelným způsobem, jako by ani nešlo o živého tvora, ale o kus ždímaného hadru. Vzápětí se oranžové záblesky vytratily a zvíře tiše dopadlo na zem. Černovláska vstala, celá zadýchaná, na čele se jí perlil pot.

Vztek, pulzující v celém těle, povolil. Neodešel, jen se vzdálil, jako obtížný host, který se při nejbližší příležitosti vrátí. V mysli Anile bouřila temná oblaka.

Prudce se nadechla, byl to spíš vzlyk. Pozvedla levou ruku k ústům a zahryzla se do jejího hřbetu. Po tvářích jí tekly slzy a mísily se s krví z čerstvé rány.

Až po hodné chvíli zraněnou ruku pustila. Poklekla, nahmátla pozůstatky ubohé lasičky a postroj s pouzdrem na zprávy. Rozbalila dopis a polohlasně jej přečetla. Pokývala hlavou, sebrala kameny zinin, *laštar* zastrčila za opasek a psaní do záňadří.

V levačce jí bolestivě cukalo. Zvedla hlavu a rozhlédla se kolem, zavětřila. Znepokojeně se zamračila, cítila, jak půdou otřásají lidské kroky.

Jindy by dotyčného dohonila, zjistila, jestli ji nesleduje. Cítila se však unavená a měla ještě v plánu dlouhou cestu do Elterie a zase zpátky – musela omýt kouzelné kameny v posvátné řece, dodat jim sílu. A kroky byly vzdálené.

Pouze za nimi vyslala trochu své vůle, posílené zlostí. Ať si ten člověk kráčí dál, třeba až do Tmy. I pokud něco viděl, vyprávět o tom hned tak nebude. O to se už špetka Moci, kterou Anila použila, postará.

5.
Setkání ve Stokách

S příchodem noci se Šalnur oblékl do pláště se širokou kapucí. Skrývala jeho slepé oči ve stínu, pokud si nepřál, aby si jich někdo všiml. Ať už v místech, kde ulice osvětlovaly ohňové koše, nebo třeba v krčmě.

Vyrazil z lasičnice, prošel po cestě březovým hájem a stoupal k ulicím předměstí. Netápal a nezakopával, ačkoli cesta byla plná kamení. Využíval výhod, které získal poté, co ho Targijci oslepili. Nedosáhl jich hned a zaplatil za ně cenu mnohem vyšší, než byla pouhá ztráta zraku, ale nikdy nelitoval. A věděl, že by nic zpátky neměnil, ani kdyby mohl. Snad jen, pokud by kromě očí dostal zpět i vše ostatní, o co jej *targirales* připravili.

Při té myšlence mu z obličeje zmizel spokojený výraz stejně nevyhnutelně jako poslední paprsky světla na západě.

A od východu se blížila zima.

Studený vítr se slepci opíral do tváře, jako by se mu snažil zabránit v chůzi. Přitáhl si plášť těsněji k tělu a postupoval dál mezi chatrčemi a nuznými předměstskými domky.

Targijské sídelní město Karn se dělilo na tři části. Kolem hradu vysoko na skále se kus od vodního příkopu tyčily měšťanské domy a paláce nirras, vysoké šlechty. Ty méně honosné se těsnaly až ke zdi první vnitřní hradební linie, uzavírající takzvané Vnitřní město. Hradby tvořily trojitý pás, mezi prvními a druhými leželo Střední město, domky a hospody, dílny a zahrady. Za druhými stála obydlí chudších, ale stále ještě měšťanů – Druhé město. Před vnějšími hradba-

mi si potom stavěli chatrče ztroskotanci, přistěhovalci, o něž nikdo nestál, zkrátka chátra.

Aby se člověk dostal za vnější hradbu, potřeboval projít přes stráže. Ke vstupu do Středního města už bylo třeba dokladu, že příchozí do těch míst patří.

Šalnura samotného by pustili nanejvýš za první hradbu. Jeho jméno bylo očištěno, získal místo v lasičnici a vlastně se mohl počítat za spořádaného poddaného, ale dál zůstával Rísijcem. A jako takový měl místo na předměstí.

Počítal s tím a nijak mu to nevadilo. Když potřeboval, dokázal se dostat kamkoli, snad s výjimkou hradu samotného. Prozatím se spokojil s předměstím, přezdívaným Stoky.

Tentokrát přešel bez povšimnutí kolem hlučící hospody, kde se scházeli rísijští přistěhovalci, a pokračoval křivolakými uličkami až ke hradbám.

Ode dne, kdy byly hradby postaveny, na ně obchodníci lepili své domky z hliněných cihel a dřevěných latí, přestože to bylo zakázáno královským výnosem. Člověk tak ušetřil za zadní stěnu. A venku ve Stokách nikdo tak přísně nehlídal, jsou-li k hradbám namačkaná stavení. Občas přišli vojáci a několik jich strhli, ale ne všechna a nechodili často.

Šalnur před jednou z chatrčí zastavil, krátce se zaposlouchal, ale nikde poblíž neslyšel ani necítil nikoho, kdo by ho sledoval. Odhrnul hadry visící ve vchodu a vkročil dovnitř.

Musel se sehnout, střecha byla nízko. Už od vchodu cítil teplo rozsvícených svíček. Také zápach ovčího rouna a další náznaky toho, že chatrč slouží ke skladování kožešin a vlny. Muž, za kterým sem slepec přišel, seděl u protější stěny na balíku ovčích kůží. Srdce mu tlouklo pomalu a pokojně. Až když Šalnur vstoupil, zrychlilo. Ne o moc.

Slepec slyšel také mužův dech, pravidelný a klidný. Jako poslední bod zkoumání nabral do nosu vzduch, pach přítomného. Byla z něj cítit únava a špína. Přesto Šalnur větřil i les a čisté povětří. Vůni hor.

„Krís?“ zeptal se, ačkoli si byl z větší části jistý.

„Ano,“ odpověděl muž. „Ty jsi Šalnur?“

„Jsem. Jestli jsi Krís, pak víš, jakou přezdívku má tvoje prostřední dcera.“

„Věrence přezdíváme Veveruška.“

„V pořádku,“ kývl slepec.

„Posaď se. Arlin řekl, že se mne na to zeptáš.“

„Prověřili jsme se navzájem…“

„Proč ne,“ zabručel Krís. „Důležitější je, v jaké věci jsem přišel. Poslal ti Arlin zprávu i o tom?“

„Ne,“ řekl Šalnur, „přímo ne. Ale vzkázal, aby moji lidé tady poslali své rodiny co nejdál od Karnu. Zdá se, že se chystá něco velikého.“

„Nevím, jestli se té věci dá říkat veliká… Ne že by na tom záleželo. Udělám, co prospěje Rísiji.“

„Nemluvíš moc nadšeně,“ poznamenal slepec.

„Také nadšený nejsem. Jenže mi nepřísluší, abych posuzoval rozhodnutí svého krále.“

„To je dobrá řeč, Krísi. O co tedy jde?“

Horal si poposedl, Šalnur se zády opřel o stěnu.

„Tedy,“ Krís si odkašlal. „Jde o královnu a malou princeznu.“

Z jeho hlasu bylo cítit znechucení, jako by mu ta slova nechtěla přejít přes rty. Šalnur si nedokázal představit nic jiného, co by takový odpor mohlo vyvolat, než že od Arlina přišel rozkaz královskou rodinu odpravit. Už se nadechoval, že se zeptá, ticho trvalo až moc dlouho. Ale právě v té chvíli si horal zřejmě promyslel, co a jak chce říci, a začal vysvětlovat…

Šalnur poslouchal, v duchu sestavoval plány. Pak o nich s Krísem hovořili tak dlouho, až začaly svíce pohasínat, a slepec se celou dobu nedokázal zbavit pocitu, že ašar Arlin neposlal toho pravého člověka. Podle všeho horalovi důvěřoval. Šalnur však z Kríse cítil nejistotu. Zvláštní druh chvění, který nevnímá ani ten, kdo jej vyzařuje.

Pravděpodobně dokáže svůj úkol splnit. Jenže to pro něj bude zatraceně obtížné, víc než s nepřáteli bude bojovat sám se sebou. Šalnur

měl v úmyslu pomoci mu, jak jen to bude v jeho silách. Ale Arlinova volba se mu ani za mák nezamlouvala, stejně jako ašarův plán sám o sobě.

Jenže mi nepřísluší, abych posuzoval rozhodnutí svého krále, zopakoval slepec v duchu Krísova slova a neodpustil si malý úšklebek.

6.
Střepy, které nepřinesly štěstí

Po několika chladných dnech se do Karnu vrátilo slunce a s ním i králův mladší bratr Teril. Od chvíle, co se o jeho příjezdu Lirela dozvěděla, netrpělivě čekala, že se jí ozve nebo ji přímo vyhledá. Jenže kralevic se na hradě vůbec neukázal. Místo toho zařizoval kdovíjaké vojenské hlouposti ve Druhém městě a neobtěžoval se poslat ani zprávu nebo obyčejný vzkaz.

Už na poslední list, který mu posílala po lasici, Lirele neodpověděl, a ona nemohla přestat přemýšlet, co se stalo. V jednu chvíli se už už chystala vyslat se vzkazem Erdu. Hloupou němou služebnou by nikoho nenapadlo podezírat.

Nebo ano?

Lirela procházela svými komnatami v západním křídle hradu, brala do rukou jednou knihu se zlatou ořízkou a sladkými verši o lásce, podruhé zas své oblíbené obrázky z Anaritei, a zase je pokládala. Chvíli se probírala letními šaty, dokonce se s jedněmi z nich posadila k vyšívání jejich zdobného lemu, ale uprostřed práce náhle vstala, jako by ji něco svědělo, zachvěla se a pokračovala v bludné pouti hradem.

Dnešního dne krátce před polednem zakotvila v oblékárně v západní věži hradu. U sebe měla jen svou spolehlivou Erdu. Protože Tager ráno oznámil, že má v úmyslu vyrazit po poledni na projížďku, chtěla Lirela

vypadat co nejlépe. Tajně doufala, že by král mohl pozvat svého bratra, ačkoli se o tom nezmiňoval a ona se neodvažovala ptát.

Zatímco jí Erda na hlavě vytvářela složitý účes z copánků splétaných k sobě, Lirela se na sebe dívala do zrcadla.

Viděla mladou ženu s pohledem stařeny. Na krku se dosud nezačaly dělat vrásky, pleť byla hladká a čistá, její oči však hleděly unaveně. Jako by se v nich zrcadlila tíha násobně více než pouhých dvou a půl desetiletí.

Tolikrát uvažovala, jestli jí Teril za všechno to trápení stojí. Nebyla ženou, pro niž je pocit ohrožení vítaným kořením milostného pokrmu. Chtěla klid, jistotu a bezpečí. Kralevic jí nemohl dát nic z toho. Přestože dokonale ovládal všech devětadevadesát způsobů, jak darovat i přijímat rozkoš, o nichž se psalo v *Knihách lásky*, a nejspíš ještě několik dalších navíc. Přestože Lirele dával víru, že něco znamená, že není jen chovnou kobylou, ještě ke všemu špatnou, když dosud nedokázala dát králi syna.

Strach z odhalení a ceny, jíž by musela zaplatit, ji o polovinu všeho příjemného připravoval.

Zvedla hlavu a očima zabloudila ke trojúhelníkovému oknu. Jako většina oken hradu, i toto vyplňovala spousta barevných sklíček pospojovaných olovem. Dovnitř jím pronikalo tlumené a barevné světlo.

Mělo to působit vesele. Lirela si pomyslela, že nic smutnějšího neviděla. Náhle zoufale zatoužila po čisté obloze a divokém povětří.

Za oknem se mihl stín. Královna obrátila hlavu, nevšímajíc si Erdina rozzlobeného sykání. Nějaký velký pták proletěl kolem. A znovu. Tentokrát blíž. Přes barevná sklíčka se nedaly rozeznat přesné obrysy, ale podle velikosti to musel být dravec. Nebo možná bílý elterijský krkavec.

Hloupost, pomyslela si, *kde by se tu vzal elterijský krkavec?*

TŘÍSK!

Pták nalétl přímo do okna, narazil hrudí na barevná skleněná políčka. Lirela slyšela, jak drápy škrábou o sklo a zadrhávají se na olověných předělech. Z hrdla se jí vydralo zasípění podobné služčiným pokusům o slova.

Tenhle ptačí nálet se jí nelíbil. Vracel ji v duchu hluboko do dětství, do oněch zvláštních a často temných časů. Sestra čarodějky, dcera čarodějky…

Musím si dávat pozor, pomyslela si.

Ustoupila od okna, pozorovala ho z bezpečné vzdálenosti. Jestli se nic nestane, posadí se a nechá Erdu, aby dokončila svou práci. Když pták přiletí znovu, pak…

Co pak?

Zvenčí se ozvalo zakrákání, jako by krkavec četl Lireliny myšlenky a vysmíval se jim.

Znovu narazil na okno.

Tentokrát už to několik skleněných tabulek nevydrželo. Vysypaly se dovnitř, a s nimi se na podlahu sneslo pár špinavě bílých pírek. Krkavec začal bušit zobákem do zbývajících tabulek. Rozbíjel jednu za druhou a mezi pokroucenou mřížkou z olova se pomalu objevovala celá jeho podoba.

Lirela zvedla ruce k ústům, aby si zabránila vykřiknout.

Růžový zobák, prodírající se dovnitř, byl dlouhý jako celé její předloktí. Červené oči, vychytralé a lstivé jako oči podloudného překupníka, se protáčely v důlcích, i při klování zíraly přímo na královnu.

„Běž pryč," řekla tiše. Nebyla schopná zakřičet, být důrazná. Sepjala dlaně, přitiskla je k hrudi. Prudce, krátce se nadechovala a vydechovala. V mysli se snažila najít dávnou vzpomínku, přestože se jí bála, až se v ní všechno svíralo.

„Zprrráva," zakrákal krkavec.

Teď, když byla většina skleněných tabulek vymlácená, zbylo v okně pouze tenké olověné mřížoví. Vypadalo dost křehce. Lirela si byla jistá, že je nepovažuje za dostatečnou překážku mezi sebou a krkavcem.

„Zprrráva, zprrráva, zprrráva!" řval dál pták.

Nespouštěl královnu z očí.

„Jaká zpráva," zašeptala, „jaká zpráva, Mari?" Jen to jméno se jí podařilo vylovit z hlubin paměti.

Krkavec naklonil hlavu a zakrákal. Tak posměšně…

Zatočila se jí hlava. Musela se chytit opěradla křesla, sevřela je, až jí prsty zbělaly. Ptákův výsměch probudil část Lireliny paměti, již dosud udržovala v hlubokém spánku.

„Anila," vypravila ze sebe. „Poslala tě Anila?"

Sestřino jméno jí téměř ochromilo jazyk. V ústech měla sucho a hořkou pachuť. Anila jí nemohla ublížit, karnský hrad byl před lidmi s Mocí chráněn. A tak alespoň využila tohle stvoření místo poštovní lasičky, poslala s ním tak malou část vlastního vědomí, aby jí nic nebránilo dostat se až sem. Krkavec byl pravděpodobně neškodný. Ale také krajně nevítaný.

Pták poskočil, zamával křídly. V Lirele začínal místo strachu zvolna kypět vztek.

„Jakým právem mě ta mrcha otravuje?" zasyčela. „Jakým právem? Deset let mi ničila život. A chce pokračovat ještě teď? To nedovolím! Jsou tu muži z Bratrstva Lovců, řeknu jim –"

Krkavec ji přerušil dalším zběsilým zakrákoráním.

„Vypadni," obořila se na něj, „slyšíš, Mari?! Už se tu neukazuj. Nechci od té čarodějnice žádné zprávy. Ať si na mě dá pozor!"

„Ty si dej pozor," promluvil pták. Jeho hlas přestal být krákoravý. Zněl chladně, čistě. „Čubko špinavá. Já vím, s kým jsi spala před sedmi léty."

Lirela zbledla. Ruce jí klesly do klína jako dvě bílé, leklé ryby.

„Můžeš to vědět," vyhrkla v posledním vzdorném vzepjetí, „ale ke králi se nedostaneš. A i kdyby, neuvěří ti."

„Mám tvůj dopis. Dobrý důkaz, děvko."

„To není pravda!"

Čekala, že ji Mari začne přesvědčovat o opaku. Pták namísto toho přešlápl a začal přednášet: „Terile, miláčku, stále na Tebe myslím: nemohu spát, chodím jako ve snách…" Naklonil hlavu: „A dál a dál. Hloupé žvásty, ale Tagerovi se líbit nebudou."

„Ne, to ne, prosím! Co po mně chceš?!"

„Děcko," zachraptěl krkavec Aniliným hlasem. „To děcko, které není Tagerovo."

„Ne, nemůžu…"

„Máš čas do příštího úplňku. Chci to dítě. A obě víme, že jej dostanu."

Krkavec se pomalu, opatrně otočil. Pro tak velikého ptáka to nebyl jednoduchý manévr. Lirela viděla, že se chystá odletět a skočila k oknu. Chtěla ho zadržet, uprosit, změnit tu strašnou podmínku…

Prsty jí sklouzly po hladkém, mastném peří. A krkavec vzlétl. Zanedlouho se jí ztratil na chladném, ocelově šedém nebi.

7.
Na ochozech

Princezně se zdálo, že od rozhovoru, který vedla s otcem ke konci léta, uplynulo strašně moc času. Podzim nyní skomíral jako nemocný, kterého přemáhá choroba, jen místo horeček měly brzy přijít mrazy. Tara se toulala po hradě jako mátoha. Královský povahozpytec o ní říkával, že je dítě léta, sluneční dítě. Cítila, že je to pravda. A nejvíc to pociťovala za pošmourného počasí, když soumrak potemněl a den končil. Zdávalo se jí, že nebe visí kousek nad její hlavou, těžké, připravené zadusit ji svou mrtvou vahou.

Letos to nebylo jinak, a přesto se ve vzduchu dala cítit změna. Souvisela s Tařinou vzpourou, s tím, co jí otec řekl.

„Tak tedy, Taro, vidím, že jsi dospěla," opakoval v její vzpomínce, znovu a znovu. „Znamená to více povinností a méně shovívavosti. Jsi si jistá, že sis vybrala správně?"

Tehdy neodpověděla, a ještě dnes ji pálily tváře studem. Podařilo se jí však přikývnout a s obavou čekala, co bude dál.

„Dobře," pokračoval král, „v tom případě si sama smíš vybrat, co se budeš učit. Kdybys byla chlapcem, nedovolil bych to, ale takhle na tom vlastně nezáleží. Tvůj příští manžel se nebude zajímat o to, jak umíš počítat. Co se ale musíš naučit, je velení. Existuje mnoho věcí ohledně domácnosti, ženských záležitostí, o něž se jednou budeš starat. A tomu se začneš učit právě od této chvíle. Když nikomu nepřikážeš, aby ti stlal lůžko, nikdo ti jej neustele. Když nikomu nenakážeš, aby ti nosil jídlo nebo tě k němu volal, nebudeš jíst. Hovořím jasně?"

I když později třeba na rozhovor jen vzpomínala, měla hrdlo stažené a pěsti zaťaté. Přesto tehdy přisvědčila.

Ačkoli si myslela – bála se – že zůstane odkázána sama na sebe, zčásti šlo o strach zbytečný. Matka jí stále zasahovala do života, když uznala, že je to nutné. A možná se k Taře dokonce chovala laskavěji.

Nakonec ta změna nebyla zase tak zlá.

Po nekonečných deštích a šeru přišlo několik jasných dnů a princezna se potulovala po hradbách, zachumlaná ve svém oblíbeném kabátu s jehněčí kožešinkou. Už byla dost vysoká, aby se mohla pohodlně dívat dolů na město. Dříve jí hradební zeď i v mezerách mezi stínkami sahala vysoko nad hlavu, a ani když se vytáhla na špičky, nedokázala zahlédnout více než nebe.

Vlhké kameny namrzaly a Tara musela postupovat opatrně. Samozřejmě že by nepřepadla dolů, kdyby uklouzla, jak se strachovala, ale jistě by si dost natloukla. A královna by zjistila, že Tara chodí, kam nemá.

Představila si, jak matka vyhlíží ven oknem ve Velké síni a sleduje ji. Naskočila jí husí kůže. Otřásla se a zachumlala se do kabátu, až připomínala raneček šatstva na dvou tenkých nožkách.

Matka ji sledovat nemohla. Předchozího dne otec pořádal hostinu na počest narozenin jednoho nirras, šlechtice, s nímž byla Lirela vzdáleně příbuzná. Tara se účastnila pouze začátku, jakmile začali být hosté rozjaření a zábava divoká, matka ji poslala za vychovatelkou, ať si s ní vyšívá nějaké hloupé šaty. A dnes pro změnu s královnou nebyla vůbec řeč. Tara na ní viděla, že se snaží být milá, ale skoro svou dceru nevnímala. A tak se princezna raději vytratila až na nejvyšší ochoz.

Jsem sama, pomyslela si, *uvězněná v tomhle hradě. Uvnitř je drak a já vyhlížím prince, který mě přijede zachránit.*

Sklíčeně se opřela o žlutohnědý kámen hradeb. Pohlédla na nebe. Bylo jasné, jen nad severním obzorem se rýsovala oblaka. Tara doufala,

že jim potrvá dlouho, než přitáhnou sem. Nechtěla je, ani déšť a sníh, co s sebou nesla.

Podívala se přes zeď. Za příkopem plným špinavé vody se hluboko dole klikatily ulice Karnu. Moc dobře na ně neviděla, měla slabší zrak a bylo to daleko. Učitel Uliška jí však kdysi daroval krabičku s vypouklými sklíčky. Dokázal o té věci zasvěceně povídat dlouhou dobu, ale Tara ho neposlouchala, jen si od něj krabičku vzala. Hodila se jí, a moc.

Když se podívala do otvoru na jedné straně, krabička přibližovala věci. Tara se neptala, proč a jak. Bylo v tom kouzlo.

Sáhla do taštičky, kterou s sebou nosila, ať bylo teplo nebo zima. Musela si sundat palčáky, aby ji mohla otevřít. Opatrně vyndala kouzelnou krabičku. Dávala dobrý pozor, aby na ni nedýchla, sklo by se jejím dechem zamlžilo. S krabičkou přiloženou k oku se podívala dolů na město.

Velkou část výhledu jí zakrývaly domy a několik stromů, rostoucích u vnitřní hradby. Jediné místo, které viděla jasně, bylo nádvoří mezi tmavými budovami nedaleko druhé hradební zdi. Po tom prostranství pochodovali ozbrojení muži a svázaní lidé. I na dálku viděla, jak jim od úst stoupá pára.

Tara průvod nespustila z očí, dokud nezmizel za rohem jednoho domu. Skrze zdi ani kouzelná krabička nedohlédla.

Vydechla. Skoro celou dobu, co průvod sledovala, zadržovala dech. Ruce jí prokřehly a klepaly se. Na chvilku měla pocit, že krabičku upustí, že se její sklíčka roztříští o kameny. Ale nakonec ji včas stihla uklidit.

Přitáhla si ruce k tělu a celá roztřesená se opřela o hradbu. Krátce zavřela oči. Když je zase otevřela, viděla, jak se k ní blíží jedna ze společnic.

Tara se skrčila ještě víc a odplížila se zpátky dovnitř. Dřív, než si jí dívka mohla všimnout. Ať už náhodou, nebo nějakým předurčením však vzápětí vpadla do cesty matce, nesoucí se chodbou jako hlava

komety, se služebnými v závěsu za sebou. Lirela zastavila a shlédla na dcerku.

„Byla jsi na hradbách," řekla přísně, a nebyla to otázka. Princezna se přikrčila.

„To je v pořádku," usmála se matka a její tvář zvlídněla, „nezlobím se, tedy ne moc."

„Viděla jsem zase ty svázané lidi," zamumlala Tara.

Královna její poznámku přeslechla. Svraštila čelo a zavrtěla hlavou. „Jdi se převléci k jídlu," poručila. „A rovnou si nech připravit jezdecké šaty. Otec nás chce odpoledne vzít na projížďku."

8.
Chabá příležitost

„Víš to jistě?“ zeptal se Šalnur.

Držel hubeného mladíka pod krkem a tiskl ho na stěnu lasičnice.

„Ano! Je vhodná doba,“ sípal dotyčný. „Tak mě pusť, Šalnure, pusť mě. Jsem přítel.“

Slepec pustil chatrnou látku jeho pláště těsně předtím, než stačila povolit. O krok ustoupil. Tenhle chlapík pro něj pracoval, nosil mu zprávy z hradu. Ale bral si za své služby dva zlaté gary na desetidení.

„Ne, my nejsme přátelé,“ oznámil mu. „Platím ti. Ty mi za to dáváš informace. To není přátelství, Valene. Jen *obchod*. Chápeš ten rozdíl?“

Mladík přikývl, uvědomil si, že hovoří se slepcem, a začal Šalnura nahlas přesvědčovat o své oddanosti. Lasičník ho přerušil: „Takže dnes. Kudy pojedou?“

Valen si sotva slyšitelně oddechl, zamnul si vlhké ruce. „Mají namířeno k řece. Královna jistě bude chtít zastavit ve skalním altánku, aby se princezna občerstvila a odpočinula si.“

„Jistě bude chtít… Jenom hádáš, že? Nikdo neřekl, že se zastaví v altánku, ani že pojedou kolem řeky.“

„Ano, hádám,“ chlapec pyšně přikývl. „Nikdo nikdy neví předem, kam se Tager rozhodne jet. Ale u řeky už dlouho nebyli a královna se zmiňovala, že je tam na podzim obzvlášť krásně.“

„Hádáš,“ opakoval slepec. Svaly a vrásky v obličeji se mu přeskupily v nový, výhružnější celek. Valen se pokusil vsáknout do stěny. „Jen hádáš, a já se mám podle toho zařídit?“

„Většinou hádám dobře," hájil se mladík. „Opravdu. Přesně jsem uhádl, kdy moje babička zemře. Přesně na den! A sestra –"

„Táhni do Tmy i se svou rodinou," přerušil ho Šalnur. „Až budeš vědět něco určitého, přijď."

„Nezaplatil jsi mi."

„Běž!" štěkl lasičník.

Valen zůstal na okamžik stát, ale pak se rozhodl, že hádka s tímhle strašidelným Rísijcem mu ani za zlato nestojí. Povzdechl si tak smutně, že by to jednomu rvalo srdce. A bez pozdravu se vydal zpět k městu.

Šalnur počkal, až dozní jeho kroky. Když si byl jistý, že je mladík pryč, třikrát lehce dupl na podlahu vedle své postele. Poodstoupil a čekal.

Za chviličku se poklop krytý nahrnutou slámou zvedl. Z jámy pod ním se dívaly rezavě hnědé oči. Zašramotilo to a Krís se vytáhl ven.

„Spal jsem," zamumlal. „Stalo se něco?"

„Byl tu můj člověk z hradu. Tvrdil, že odpoledne král plánuje projížďku, ale nebyl schopen zjistit, kam pojedou. Je to k ničemu. Co bys řekl ty?"

Krís zívl. Protáhl se, z košile si oprášil hlínu. Protřepal si vlasy a posadil se na kavalec. Slepec přestal přecházet kolem řady klecí a upřel na něj svůj pohled-nepohled.

„Abych řekl pravdu, nevím," odpověděl konečně Krís, „asi z té hrozné díry ztrácím rozum." Dupl na poklop, jako by chtěl zašlápnout obtížný hmyz. „Celé dny pod zemí, ve tmě. Jako zvíře."

Šalnur se zastavil, tvář mu ztuhla. Pevně semkl rty. Nakonec však mávl rukou a sedl si na postel vedle horala. Ten se opřel zády o zeď a sotva slyšitelně si oddechl.

„Možná," nadhodil, „by se nic nestalo, kdybych na chvíli vyrazil ven i přes den. Zbraně u sebe nemám. Zato mám listinu, v níž mě nirras Darlin zprošťuje služby a dovoluje mi zkusit své štěstí v Karnu. Neměl bych se dostat do potíží."

„Co podle té listiny jsi, pekař?"

„Ano."

„A umíš péct, Krísi? Hádal bych, že nijak zvlášť." Slepec si odkašlal, plivl na udusanou zem. „Poslouchej. Taky jsem míval *listiny*. A ženu, syna a dvě zdravé oči. Stačilo jedno setkání s Hlídkou a *renem* Persem a skončilo to, jak to skončilo. Nech to být. Dneska se možná všechno rozlouskne."

„Takže ti tři pojedou na projížďku," začal Krís po chvíli ticha. „Snad by se s tím dalo něco dělat."

„Ti tři," odfrkl si slepec. „Mluvíš, jako bys celý život tvrdnul v nějakém rísijském zapadákově."

Krís se neohradil. „V Karnu jsem byl jen jedinkrát, před deseti lety," řekl. „Ale myslím, že na tom nezáleží, pokud dokážu splnit svůj úkol."

„K tomu potřebuješ mě," kývl Šalnur. Otočil ke svému společníkovi hlavu. „Tys myslel, že pojedou sami? Královská rodina? Nenech se vysmát. Cítí se tu bezpečně, to ano, stejně však nevystrčí nos za hradby bez vojenského doprovodu. A k tomu všichni ti patolízalové a poskoci."

„Ano," tentokrát se Krís začal bránit, „to předpokládám! Máš mě za hlupáka?"

„Nic takového jsem neřekl," zamručel Šalnur.

„Nechme toho." Horal si povzdechl. „To všechno je tím zatraceným čekáním. Už to trvá přes deset dní. Myslel jsem, že dostaneme příležitost mnohem dřív. Dochází nám čas."

„Vím," kývl lasičník. Uvítal, že se vrací k věci. „Nu, nakonec by určitá naděje být mohla… Ty máš své muže někde stranou, že?"

„Nechtěl jsem, aby se tu objevilo příliš mnoho cizinců. Karn je targijské sídelní město, předpokládám, že je to tu všude okolo prolezlé donašeči."

„Udělal jsi dobře. Mám vlastní lidi. A vlastní plán. Zkusíme to."

„Jak říkáš," Krís pokrčil rameny. „Budu dělat, co je třeba. A až bude první část za námi, zbytek převezmu. Ale nedokážu během pár dní získat znalosti, jaké máš ty. Zvlášť když ty dny trávím schovaný tady pod tvojí zatracenou postelí."

9.
Sama v sedle

Tara dosud nikdy sama na koni nejela. Pro holčičku, jako byla ona, se tak velké zvíře nehodilo. I v hradní jízdárně cvičívala pouze na poníkovi. Koně byli velicí – ačkoli ne tak jako sagové, kteří se využívali převážně v boji nebo na těžkou práci – smrděli jako hnůj, seno a moč a měli silné zuby, které pořád cenili.

Když jí matka projížďku oznámila, princezně se sevřelo hrdlo. Napadlo ji, jestli ji otec nebude chtít posadit na koně. V poslední době se o tom zmiňoval, dokonce vyprávěl, jak jako chlapec doslova prahl po tom, vyjet konečně sám. Mluvil, jako by pokládal za samozřejmost, že po stejné věci touží i jeho dcera.

Při obědě ho pozorovala, jestli neprozradí své úmysly. Ale Tager hovořil jen s reny a nirras, ukusoval velká sousta masa a dcery si nijak nevšímal.

Tara sama jedla zákusek, sladké borůvky ve smetanovém krému, a přemýšlela. Myslela na to, že ji dnes otec možná posadí na hřbet jednomu z těch strašidelných zvířat. Čím víc na to myslela, tím víc v ní narůstal strach, až ho najednou byla plná.

Zašklebila se a odstrčila misku.

Musela zůstat u stolu, dokud nedojedí dospělí. Pak ji matka pošle převléknout se do jezdeckých šatů.

Co kdybych řekla, že mě bolí bříško, napadlo ji. *Třeba bych mohla zůstat tady. Mohla bych jít za krbovým chlapcem.*

A otec by si o ní myslel, že se *bojí.* Představila si jeho zklamaný pohled.

Ne, nebude se schovávat ani vymlouvat. Řekl snad někdo, že Tara pojede na koni? A i kdyby, nikdo ji nemůže *nutit!*

Právě když dospěla k tomuto rozhodnutí, zvedla se naproti ní od stolu matka. Vypadala bledě, nemocně a princezna si všimla, že ani moc nejedla.

„Taruško, dojdi se převléknout," řekla, když zachytila dceřin pohled. I otec vstával a uprostřed hloučku šlechticů mířil pryč ze síně. Něčemu se smál. Princezna měla ráda zvuk jeho smíchu, bezstarostný, sebevědomý a odvážný. Jenže Lirela sebou trhla a ústa se jí stáhla do uzounké čárky. Zamračila se, když viděla, že tu dívka pořád stojí a dívá se na ni.

„Neslyšela jsi, co jsem ti řekla?"

„Slyšela, maminko…" Tara sklonila hlavu.

Natáhla se, aby se dotkla matčiny ruky. Lirela to přehlédla. Otočila se a odcházela, v patách dvě služebné, udivené její náhlou úsečností a zlobou.

Na nádvoří stáli tři koně, postrojení a přichystaní pro královskou rodinu. Ne dva a poník, nebo jeden a vůz. Tři. Koně.

Tara ztěžka polkla a zastavila uprostřed schodiště. Podle plánu teď měla otci říci, že nechce jet na koni. Tvářila by se neústupně a otec by jí musel vyhovět. Výborný plán, opravdu výborný. Princezně se zadrhl hlas a roztřásla se jí kolena, takže měla co dělat, aby se vůbec udržela na nohou.

„Tak pojď, Taro," zavolal otec. „No tak, dítě, nic to přece není."

Vlídný tón jeho hlasu zpevnil Taře nohy natolik, aby dokázala dojít až k němu. Nepospíchala. V ústech měla sucho a dokázala jen polykat naprázdno. Otec ji vzal za ramena a přistrčil ji k boku šedého valacha. Kůň dívce připomínal skálu, vysokou a těžkou. Přestože slyšela, jak funí a odfrkuje, přešlapuje. Ucouvla.

Tager napřáhl ruku; málem by dceru uhodil. Včas se ale zarazil. Stáhl paži, podrážděně zamručel, vzal Taru kolem pasu a vyhodil ji do sedla.

Dívka měla na krajíčku. Z očí jí vyhrkly slzy. Rychle si je otřela, aby to otec neviděl. Vzápětí si uvědomila, jak vysoko nad zemí je, a křečovitě se chytla hrušky sedla. Opatrně se podívala do otcovy tváře plné očekávání.

„Tak co, líbí se ti to?"

„A-ano," vypravila ze sebe.

Tager se s tím spokojil, poplácal jejího koně po pleci a šel ke svému zvířeti. Už se zase zdál být v dobré náladě.

Tara se odvážila rozhlédnout. Viděla matku sedící na hřbetě své oblíbené plavé klisny. Držela v jedné ruce otěže, ve druhé bič. Princeznin kůň měl jen ohlávku a vedl ho stájník Valen. Ten, který vždy vodíval jejího poníka. Nejistě se na něj usmála.

Když se pod ní kůň dal do pohybu, zatajila dech. Sedla se už pevněji chytit nemohla, ruce k němu měla jako přirostlé. Z tváře jí zmizela barva a chvíli měla pocit, že se nedokáže nadechnout. Ale šedák kráčel tak hladce, že ani necítila otřesy. Bylo to jednodušší než sedět v houpacím křesle. Kůň se s ní nemohl zvrátit dozadu.

Zachichotala se při té představě. Rozevřela pěsti a položila ruce do husté sivé hřívy. Dýchalo se jí náhle mnohem volněji.

„Kdybych spadla, chytíš mě?" zeptala se po chvíli stájníka. Projížděli městem, všude stáli lidé, kteří vypadali jako shrbení starci – ale to se jen klaněli. „Že ano, Valene?"

Stájník se na ni ohlédl a zašklebil se. Tara se napřímila, záda jí strnula. Nebyla zvyklá, aby se na ni lidé dívali neuctivě. Ne obyčejní lidé.

Zatvářila se přísně, jenže mladík se zašklebil ještě hůř.

„Jistě," řekl, „jistěže bych tě chytil, princezno."

Tara zamrkala a zkusila se usmát. Tentokrát se jí to moc nepovedlo.

10.
Slepcovo vedení

Krís se krčil za starým žebřiňákem u jednoho z domků poblíž městské brány. Připadal si nápadný, cizí. Přestože měl šaty podobné těm, jaké nosila chudina ze Stok, zdálo se mu, že se musí prozradit – postojem, pohledem i chůzí. Věděl, že čím víc se bude snažit ukrývat, tím spíš k sobě přitáhne pozornost, ale nemohl si pomoci.

Snažil se vypadat jako ochlasta, který to v noci přehnal s pitím a teď ve stínu a závětří čeká, až ho přejde nejhorší kocovina. Následkem pobytu pod lasičníkovou podlahou měl tak bolavá záda a nezdravě bledou barvu v obličeji, že ani nepotřeboval žádné zvláštní herecké schopnosti.

Šalnur ho nechal na hlídce, zatímco se vydal do Stok dát pokyny svým lidem. Sám pak dorazil krátce předtím, než z brány vyjela dvacítka ozbrojených mužů. Vyháněli lidi z ulice, na nikoho nebrali ohledy. Oba Rísijci však stáli dost daleko, aby se jich čistka netýkala.

„Zařízeno," řekl Šalnur polohlasně. „Přinejhorším jsem zbytečně vyhnal tu chásku ze Stok na delší procházku. Neuškodí jim to. Jak to vypadá tady?"

„Myslím, že se Tager brzy objeví. Už mu vyklízejí cestu."

„Dobře. Popisuj mi, co uvidíš."

„Jistě." Krís si odkašlal a pustil se do toho. Vystačil si s krátkými stručnými větami. Počet, výzbroj, několikaslovný popis lidí. Osobní dojmy a myšlenky si nechával pro sebe.

Hned po ozbrojencích se v bráně objevili čtyři targijští šlechtici. Dva z nich měli tmavé hnědáky s lesklou srstí, nesli se na svých zvířatech

zpříma a hrdě, oděni pouze do lehké kožené zbroje, aby spíše vynikaly jejich drahé šaty. Třetí jel na sagovi, byl nenápadnější a vystrojený méně okázale, ale něco v jeho zjizvené tváři Kríse znepokojovalo víc než všechna ta nablýskaná paráda prvních dvou. Čtvrtý šlechtic vyhlížel blahobytně a usedle, a ačkoli měl u pasu krátký meč, vypadal spíš na obchodníka než válečníka. Jel po boku kypré ženy v bohatě zdobených šatech a halasně s ní o čemsi rozprávěl.

Nakonec Krís spatřil i krále s královnou a princeznou. Napřímil se, aby lépe viděl, očima hltal každou maličkost.

Královna byla drobná, útlá žena s černými vlasy spletenými do složitého účesu z tenkých copánků. Svou plavou klisnu vedla s jistotou zkušené jezdkyně. Za ní se na šedé mule držela služebná, dívka s udiveným výrazem ve tváři a očima příliš blízko u sebe.

Prázdná studna, pomyslel si Krís. Tak se v horách označovali prostoduší a blázni. Zavrtěl hlavou, tohle byl jeden z postřehů, o něž se se slepcem nepodělil. Soustředil raději pozornost na krále.

Tager představoval ztělesnění všeho targijského. Svalnatý, vysoký muž se zlatými vlasy a plnovousem. Vypadal vcelku mladý a hleděl před sebe vyzývavým pohledem, jako by nevěřil, že v celém světě existuje něco, co by ho mohlo ohrozit. Oblečen byl spíš jako na lov než v očekávání boje, přestože v pochvě u sedla si vezl dlouhý meč.

Tager *ir* Tavron, ten, kterého proklíná celá Rísije, napadlo Kríse. Stačil by jediný šíp, jedno bodnutí mečem. Nic by to nezměnilo, ale pro ten pocit…

Princezna, kterou vedl na sivém valachovi za královskými rodiči jakýsi rozjívený mladík, byla obyčejné dítě, jen navlečené do zdobných šatů, ačkoli teplých a vhodných pro jízdu na koni. Dívka podědila matčinu barvu vlasů a trochu se podobala jedné z Krísových dcer.

Při té myšlence sebou horal trhl, jeho ruce se mimoděk posunuly k pasu, hmátly po chybějícím jílci meče. Vzápětí Krís místo něj sevřel v dlani zpuchřelou příčku žebřiňáku před sebou. Zatímco se královská vyjížďka vzdalovala, drtil laťku v pěsti, až s vlhkým lupnutím praskla.

„Krísi," zvolal v tu chvíli Šalnur, „jdeme!"

Jak ten slepec ví, že už projeli, napadlo horala. *Slyšel hovor, dusot kopyt?*

„Jistě," řekl nahlas, „mám ti pomoci? Chceš vést?"

Slepec se uchechtl a mávl rukou: „Vyznám se lépe, než bys myslel, příteli. Pojď, nadeběhneme jim. Získáme náskok, abychom zjistili, jestli skutečně jedou k řece. Zatím se zdá, že ano. Míří k údolí."

Nečekal na odpověď a dlouhými kroky se pustil do spleti uliček mezi chatrčemi, ohradami a strouhami plnými neřádstva. Krís měl co dělat, aby mu stačil, protože Šalnur se skutečně vyznal. Mizel v uličkách tak úzkých, že se jimi muselo procházet bokem, ve stokách, které daly této části Karnu jméno, proplétal se tržnicemi.

„Támhle," křikl konečně a zastavil vedle ohrady, v níž pobíhali a chrochtali čtyři vypasení žlutí vepři. „Měl bys vidět potok a lávku."

Krís se podíval, kam ukazovala slepcova napřažená ruka. Přehlédl políčka na svahu a uviděl potok, vinoucí se zpod karnských hradeb a ubíhající východním směrem. Také dřevěnou lávku, přes niž přejížděli první z dvaceti jezdců.

„Ano, vidím. Vojáci ji přejíždějí."

„To slyším, co dál?"

„Dva hlídají okolí. A teď se polovina z nich obrací zpátky, jak to tak vypadá. Už se objevil i král a jeho rodina. Zdá se, že to byl jeho rozkaz, aby se ta desítka vrátila. Nirras jedou vzadu."

Šalnur o pár kroků ustoupil.

„Zdá se, že nám bohové přejí," zašeptal. „Nebo si je Tager vážně jistý, že mu tak blízko Karnu nic nehrozí."

„Jak je budeme dál sledovat?"

„Nepůjdeme za nimi. Odtud až k údolí jsou volné pláně. Pustíme se oklikou a dostaneme se do lesů nad řekou." Slepec si otřel čelo a zatvářil se spokojeně. Vzal svého společníka kolem ramen a vydali se zpátky.

Dostali se ke stavení, které bylo větší než ostatní domy ve Stokách a dvakrát tak zchátralé. Střecha se dávno propadla, stěny z pálených cihel držely pohromadě snad jen zázrakem. Uvnitř ruiny stál prošedivělý, ale svalnatý a vysoký muž, jeden ze slepcových lidí. Šalnur ho oslovoval „Řepa“. Vypadal, jako by si sem odskočil z kovárny, dokonce měl na sobě stále krátkou koženou zástěru. Držel v ruce otěže dvou koní a Krísova saga Círela. Za jeho zády si horal všiml otvoru v polorozpadlém zdivu. Něco kovového se tam zablýsklo… A když k té díře přistoupil Šalnur, aby odtamtud vytáhl opasek, meč a ošklivě vyhlížející palcát s tupými hřeby, Krís pochopil, že jde o úkryt, v němž slepec a jeho muži přechovávají zbraně. V letech, kdy mezi Targií a Rísijí formálně vládl mír, ale obě země se milovaly asi jako dvě manželky jediného muže, by se v targijském sídelním městě nechal ozbrojený přistihnout jen sebevrah.

„Zůstaly tam už jen tvé věci,“ kývl Šalnur na Kríse.

Cítit u pasu váhu meče a dýky bylo svým způsobem uklidňující, navzdory vědomí, že se od této chvíle dopouští hrdelního zločinu. Mít u sebe své zbraně a pod sedlem věrného saga, to slibovalo konec dnům stráveným v díře pod slepcovou postelí. A snad i začátek cesty zpátky domů.

Řepa, který si mezitím upevnil k sedlu strašidelně velkou sekeru, se vyhoupl na koně.

„Malej Jari jel napřed. Bratři chtěli doprovod,“ utrousil mezi zuby.

„Hlupák,“ Šalnur se zatvářil kysele. „Stejně mu utečou.“

„Pojeďme,“ řekl Krís nepřítomným hlasem, jako by své společníky vůbec nevnímal. Poplácal saga. Zvíře přešlapovalo na místě a pohazovalo hlavou. Stejně jako jeho pán dychtilo vyrazit.

11.

Do Tmy s tím vším!

Krísův sag se ani nezadýchal, než dorazili k výběžku lesa a pustili se mezi stromy do kopce. Zato slepcův kůň byl zpěněný a Řepův sípal, jako by kolem nebylo dost vzduchu. Když si horal připomněl bídu a špínu panující ve Stokách, nemohl se tomu divit. V takovém prostředí představoval i špatný jezdecký kůň vzácnou výjimku. A překvapeně povytáhnout obočí se dalo nanejvýš nad skutečností, že zvíře dávno nepadlo za oběť prázdným žaludkům místních obyvatel.

Přitáhl Círelovi otěže a poskytl tak svým druhům možnost, aby ho dohonili. Pokračovali mezi stromy strmě vzhůru.

Krís sledoval půdu před sebou. Byl ve svém živlu, třebaže tuto krajinu neznal. Stromy kolem sebe a čerstvý vzduch, víc nežádal. Po temném a dusném úkrytu v lasičnici se mu tohle všechno zdálo tak sladké, až se mu skoro točila hlava.

Vyjeli na hřeben zalesněné hory. Oba koně supěli námahou, klopýtali a kouleli očima a cestu po hřebenu přijali s viditelným ulehčením.

Po nějaké době se přiblížili ke slepcovým lidem. Dva štíhlí, vysocí muži, podle podoby bratři. Vlasy měli zastřižené po targijském způsobu, a jejich oblečení ukazovalo spíš na hejsky od dvora než na bojovníky. Krís si pochybovačně změřil jejich vyšívané kabátce a zjistil, že až na dlouhé dýky ve zlacených pochvách se zdají být oba neozbrojeni. Rozhodl se ale mlčet a věřit, že Šalnur ví, co dělá.

Kousek stranou stál ještě jeden mladík. Lišil se od bratrů, jak jen se dalo – zacuchané tmavohnědé vlasy si nejspíš sám nakrátko ořezal

nožem, na sobě měl šaty nejprostšího střihu, záplatované a obnošené, na nohou škrpály, které mu sice seděly, ale stejně tak nejspíš i jeho otci a dědovi před ním. U pasu měl zavěšený dlouhý lovecký tesák, a i na zbrani bylo vidět, že je to dlouho a často používaná věc. Mladík sám vypadal neklidně, skoro tančil na místě jako mladý hřebeček, kterého moc dlouho drželi v těsném stání.

Krís znovu odolal nutkání zeptat se slepce, je-li si svými lidmi opravdu jist. Raději seskočil ze sedla a Řepa se Šalnurem ho následovali.

Nalevo byl v příkrém svahu vidět šedý vrcholek skaliska, u jehož úpatí stál královský altán. Dal-li se člověk jednou ze steziček okolo skály, někde v půlce srázu zřejmě mohl dohlédnout až do údolí. Zablácené ošacení mladíka s tesákem a čerstvé stopy na jedné ze stezek svědčily o tom, že Šalnurovi lidé té možnosti využili.

„Už sesedli a teď si nejspíš dávají svačinku," poznamenal jeden z bratrů, jako by chtěl Krísovi jeho domněnku potvrdit. „Pánové a dámy jsou zalezlí uvnitř, vojáci hlídají, ale ne ze sedel. Ten kluk od koní se povaluje v trávě a princezna si asi trhá kytky, nebo co. Aspoň to viděl Jari naposledy."

„Jak dlouho tu jsou?" zeptal se Šalnur.

„Přijeli chvíli před vámi," vysvětloval horlivě mladík s tesákem. „Princezna dnes poprvé jela sama na koni. Byla slyšet skoro až sem, když se tím chlubila."

„Někdo ji vedl, ne?"

„Ano, Šalnure. Ten mladý stájník, myslím, že jsi o něm říkal, že ho máš koupeného."

„Valen," kývl slepec, „to je dobré."

„Měli bychom se do toho pustit," navrhl Krís. „Kdo ví, kdy se seberou a pojedou dál."

Šalnur přikývl: „Všichni víte, co máte dělat. Jdu teď s bratry za ostatními. Buďte připravení a dost blízko, až zaútočíme." Potěžkal v ruce dlouhý kovový palcát. Arlin Krísovi prozradil, že Šalnur býval skvělým lučištníkem, ale když přišel o oči, musel se přeorientovat na

boj zblízka. S palcátem prý prokazoval neuvěřitelné schopnosti, a i při svém postižení se podle ašara mohl směle postavit libovolnému protivníku.

Krís ho přesto sledoval pohledem plným pochybností.

Ano, ve městě se vyhnul překážkám, byl hbitý, pomyslel si, *ale boj je něco jiného. Během souboje si nemůže zapamatovat polohu cíle a předpokládat, že zůstane na jednom místě.*

Povzdechl si a chystal se přece jen něco říct, ale Šalnur ho předběhl. Než se znovu vyšvihl do sedla svého koně, ještě se ke Krísovi naklonil. „Slyšel jsem to tvé vzdychání. Jak bába nad jídlem od snachy," sykl polohlasně. „Nenech se mýlit, příteli. Jari se s tou svou čepelí učí tančit od chvíle, kdy se postavil na nohy, a Řepa by to tam dole nejspíš zvládl všechno rozsekat na kousky sám. Nepochybuj o nich. Nepochybuj o mně!"

Aniž by čekal na odpověď, otočil koně a rozjel se po mezi stromy po hřebenu hory. Oba bratři běželi vedle něj. Ztratili se mezi stromy a Krís si mohl případné další otázky a varování nechat pro sebe. Zamračil se.

Ohlédl se na Řepu s mladíkem. Stáli a čekali.

„Jdeme. Potichu, tak blízko, jak to půjde, aniž by si nás všimli," řekl jim. „Zvířata necháme tady. Později se pro ně někdo z nás vrátí."

Po jedné ze stezek se vydali k Jariho pozorovacímu stanovišti. Skála vedle nich spadala prudce dolů a po kluzké, vlhké hlíně se postupovalo obtížně. Nakonec se však bezpečně dostali na místo mezi hustými křovinami, odkud byl ideální výhled. Střecha altánu, zaneřáděná spadaným listím, se zdála takřka na dosah. Zevnitř se ozývaly hlasy, ženský smích.

To bude královna, pomyslel si Krís. Chloupky na zátylku se mu naježily. Před očima mu vytanula Nenina tvář a s ní i myšlenky na rodinu. Jakmile se objevily, těžko je dokázal zahnat. Obličej mu ztuhl v napjatém výrazu. Odvázal si od opasku pruh spletených řemínků s kapsou z jelení kůže uprostřed. Pak uvolnil zdrhovadlo u váčku s oblázky, který u sebe vždy nosil.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Havran a královna*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.